

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΗ΄ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ
ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΚΘΕΣΗ

ΓΙΑ
ΤΟΝ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2018
ΚΑΙ
ΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2018

ΑΘΗΝΑ 2020
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΡΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Περιεχόμενα
της Έκθεσης της Επιτροπής
του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους
και Ελέγχου της Εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους
προς την Ολομέλεια της Βουλής

σελ.

α. Γενικά.....	3
β. Ομιλία του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, κ. Θεόδωρου Σκυλακάκη	4
γ. Εισηγήσεις	
γα. Εισήγηση του κ. Λάζαρου Τσαβδαρίδη (Ν.Δ.)	11
γβ. Εισήγηση της κυρίας Αικατερίνης Παπανάτσιου (ΣΥΡΙΖΑ).....	15
γγ. Εισήγηση του κ. Ανδρέα Λοβέρδου (ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ)	20
γδ. Εισήγηση του κ. Νικολάου Καραθανασόπουλου (Κ.Κ.Ε.).....	24
γε. Εισήγηση του κ. Βασιλείου Βιλιάρδου (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ).....	26
γστ.Εισήγηση του κ. Γεωργίου Λογιάδη (ΜέΡΑ25)	31

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΗ΄ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΚΘΕΣΗ

Της Επιτροπής του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και Ελέγχου της Εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους στα σχέδια νόμων του Υπουργείου Οικονομικών:

- α) «Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2018»
- β) «Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2018»

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Επιτροπή του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και Ελέγχου της Εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους συνήλθε στις 5 Νοεμβρίου 2020, σε δύο συνεδριάσεις, υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής, κ. Λάζαρου Τσαβδαρίδη και του Αντιπροέδρου αυτής, κ. Χαράλαμπου (Μπάμπη) Παπαδημητρίου, με αντικείμενο την εξέταση των σχεδίων νόμων του Υπουργείου Οικονομικών:

- α) «Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2018»
- β) «Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2018».

Στις συνεδριάσεις παρέστη ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών, κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης.

Στην πρώτη συνεδρίαση προσήλθαν και εξέθεσαν τις απόψεις τους επί της έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2018, σύμφωνα με το άρθρο 31Α του Κανονισμού της Βουλής, όπως ισχύει, ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κ. Ιωάννης Σαρμάς και η Σύμβουλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κυρία Κωνσταντίνα Ζώη.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, τον λόγο έλαβαν ο Εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, κ. Λάζαρος Τσαβδαρίδης, η Εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ, κυρία Αικατερίνη Παπανάτσιου, ο Ειδικός Αγορητής του Κινήματος Αλλαγής, κ. Ανδρέας Λοβέρδος, ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κ. Νικόλαος Καραθανασόπουλος, ο Ειδικός Αγορητής της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ, κ. Βασίλειος Βιλιάρδος, ο Ειδικός Αγορητής του ΜΕΡΑ25, κ. Γεώργιος Λογιάδης, καθώς και ο Βουλευτής, κ. Ιωάννης Γκιόλας.

Ο Εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας και η Εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ εισηγήθηκαν την ψήφιση των ανωτέρω σχεδίων νόμων, ενώ ο Ειδικός Αγορητής του Κινήματος Αλλαγής, ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, ο Ειδικός Αγορητής της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ και ο Ειδικός Αγορητής του ΜΕΡΑ25, τα καταψήφισαν.

(Οι σχετικές εισηγήσεις παρατίθενται στο τέλος της Έκθεσης της Επιτροπής.)

Ο παριστάμενος Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών, κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης, είπε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

(Η εισήγηση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών προκύπτει από τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και Ελέγχου της Εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους στις 5.11.2020)

«Θα ήθελα, κατ' αρχήν, να ευχαριστήσω το Ελεγκτικό Συνέδριο για την εξαιρετική αυτή δουλειά, η οποία γίνεται και να μοιραστώ μαζί σας μερικές σκέψεις για το πώς θα έπρεπε στα επόμενα χρόνια να δουλέψουμε, έτσι ώστε, τα δημόσια οικονομικά να παρουσιάζονται, να καταγράφονται και να εκτελούνται με πολύ μεγαλύτερη διαφάνεια και ακρίβεια. Βέβαια, στην καρδιά μιας πανδημίας, οι αβεβαιότητες που προκαλεί, έχουν δημιουργήσει αντίστοιχες τεράστιες επιπτώσεις στα δημόσια οικονομικά, τις οποίες θα τις δούμε στη συνέχεια και προσπαθούμε να είναι, κατά το δυνατόν, όσο πιο περιορισμένες.

Θα ήθελα να ξεκινήσω από την έννοια του Ισολογισμού του Κράτους, την οποία συζητούμε. Λέμε Ισολογισμός και Απολογισμός. Κατά τη γνώμη μου, ο Ισολογισμός του Κράτους, δηλαδή, η καταγραφή που περιλαμβάνει υποχρεώσεις, απαιτήσεις και καθαρή θέση, θα έπρεπε να είναι το κύριο εργαλείο, με το οποίο να παρακολουθούμε τα δημόσια οικονομικά. Μέχρι σήμερα, το κύριο εργαλείο με το οποίο τα παρακολουθούμε, είναι ο Προϋπολογισμός, ο οποίος είναι σε τροποποιημένη ταμειακή βάση. Στην ουσία, παρακολουθεί λίγο παραπάνω από τα μετρητά, δηλαδή, καθαρές πληρωμές. Δεν παρακολουθεί υποχρεώσεις και απαιτήσεις. Όταν λέω, δεν τα παρακολουθεί, σίγουρα ο Προϋπολογισμός δεν τα παρακολουθεί, αλλά και ο Ισολογισμός που έχουμε, δεν είναι ακριβής σε σχέση με τις υποχρεώσεις και απαιτήσεις, πρώτον, γιατί δεν έχουμε πραγματικό, πλήρες και ενιαίο μητρώο παγίων, όπως όλοι γνωρίζουμε.

Δεύτερον - το οποίο δεν το έχω δει να αναφέρεται - γιατί δεν έχουμε βιβλίο αποθήκης. Δεν έχουμε βιβλία αποθήκης στα δημόσια οικονομικά. Αν σας ρωτήσει κάποιος, στα κινητά πράγματα τι συμβαίνει, υπάρχει κάποιος που μπορεί να απαντήσει τι συμβαίνει στα κινητά πράγματα; Όχι.

Τρίτον, διότι οι υποχρεώσεις και οι απαιτήσεις δεν καταγράφονται πλήρως. Ως δημόσιο καταγράφουμε τις απαιτήσεις μας, αλλά δεν έχουμε αξιόπιστη διαδικασία διαχωρισμού των απαιτήσεων στη βάση της πιθανότητας να εισπραχθούν και δεν έχουμε επίσης, σοβαρή διαδικασία καταγραφής των πιθανών υποχρεώσεων- αυτό που θα ονομάζαμε «δημοσιονομικοί κίνδυνοι» - που περιλαμβάνουν διαιτησίες, κοινοτικά πρόστιμα ή αβεβαιότητες σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, μισθολογικές και συνταξιοδοτικές διεκδικήσεις. Εκεί η δικαστική εξουσία με τις αποφάσεις της, τις πιθανές, δημιουργεί ένα πιθανό μελλοντικό δημοσιονομικό κόστος, το οποίο δεν έχουμε διαδικασία με την οποία να το προβλέπουμε, να προβλέπουμε εννών το δημοσιονομικό κίνδυνο.

Σε σχέση με την παρουσίαση του Απολογισμού, η παρουσία του βραχυπρόθεσμου δανεισμού προκαλεί σύγχυση στην κοινή γνώμη και νομίζω ότι πρέπει να την διαχειριζόμαστε στον Απολογισμό και στον Ισολογισμό τελείως διαφορετικά, όταν καταγράφουμε κάπου και λέμε ότι ο δανεισμός είναι σήμερα ένα τρισεκατομμύριο, που δεν είναι πραγματικός, γιατί είναι και τα έντοκα γραμμάτια που ανακυκλώνονται. Στην πράξη, δηλαδή, δημιουργούμε σύγχυση σε σχέση με τον πραγματικό δανεισμό.

Πρέπει, λοιπόν, να ξανασκεφτούμε το πως θα παρουσιάζουμε αυτόν το βραχυπρόθεσμο δανεισμό, με κάποιο μέσο όρο εβδομαδιαίο ή κάτι τέτοιο, ώστε να μην προκαλεί τη σύγχυση την οποία προκαλεί, που παρεμποδίζει τον Απολογισμό, από το να γίνεται ένα εργαλείο, που να έχει πολύ μεγαλύτερη απήχηση στην κοινή γνώμη. Διότι ο Απολογισμός έχει αξία, όχι μόνο για να τον συζητούμε σε μία αίθουσα, αλλά και για να μπορεί και ο κόσμος, η κοινή γνώμη, οι φορολογούμενοι, να τον παρακολουθούν.

Αυτή, είναι η πρώτη παρατήρησή μου.

Όλα αυτά θα προσπαθήσουμε να τα λύσουμε με τη λογιστική μεταρρύθμιση που θα προχωρήσει, η οποία σήμερα είναι σε εξέλιξη και βρίσκεται στο στάδιο που ο διαγωνισμός είναι έτοιμος. Δηλαδή, είναι έτοιμη η προκήρυξη και ελπίζω ότι θα ανατεθεί το σχετικό έργο μέσα στο επόμενο εξάμηνο ή οκτάμηνο και, επιτέλους, θα μπορέσουμε μέσα σε δύο χρόνια, δηλαδή, μέχρι το 2023, να έχουμε πραγματικά λογιστικά στοιχεία. Δηλαδή, να βάλουμε τα διεθνή λογιστικά πρότυπα κανονικά στα χαρτιά του Κράτους.

Ταυτόχρονα αυτό που πρέπει να κάνουμε, είναι να πάμε στον Ισολογισμό της Γενικής Κυβέρνησης. Αυτή είναι μια επόμενη συζήτηση που πρέπει να γίνει με το Κοινοβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο. Είναι σφάλμα να κάνουμε Ισολογισμό της Κεντρικής Κυβέρνησης, όταν στην πραγματικότητα υπάρχει μια συνεχής ροή και μία σχέση πλήρης και απόλυτη, μεταξύ Κεντρικής και Γενικής Κυβέρνησης. Μόνο όταν έχουμε Ισολογισμό της Γενικής Κυβέρνησης, θα έχουμε πραγματική εικόνα της καθαρής θέσης του Κράτους, διότι στη Γενική Κυβέρνηση, σας θυμίζω, ότι είναι όλα τα Ασφαλιστικά Ταμεία. Είναι δυνατόν να συζητάμε ότι έχουμε πραγματική εικόνα δημόσιων οικονομικών, χωρίς να έχουμε πραγματική εικόνα του Ασφαλιστικού Συστήματος; Δεν υπάρχει περίπτωση.

Χρειαζόμαστε, λοιπόν, να μεταβούμε από τον Ισολογισμό του Κεντρικού Κράτους σε έναν Ισολογισμό Γενικής Κυβέρνησης. Αυτό για μένα, είναι μέσα στα πλαίσια των μεταρρυθμίσεων που πρέπει να γίνουν. Δηλαδή, είναι κεντρικό θέμα.

Θα ήθελα να πάω σε ένα δεύτερο θέμα που είναι οι δημοσιονομικοί κίνδυνοι. Αναφέρθηκα στους προηγούμενους κινδύνους και στο Ασφαλιστικό. Είναι ένας μεγάλος δημοσιονομικός κίνδυνος. Πρέπει, δηλαδή, -και εδώ είναι η έννοια του Ισολογισμού της Γενικής Κυβέρνησης να έχουμε και να εντάξουμε στα δημόσια οικονομικά και τον κίνδυνο που προέρχεται από το Ασφαλιστικό Σύστημα μαζί με τις σχετικές αναλογιστικές μελέτες και να έχουμε μία συνολική εικόνα. Μόνο η συνολική εικόνα θα έχει πραγματική διαφάνεια, σε σχέση με αυτά τα οποία κάνουμε και θα μπορεί και η Βουλή να τα παρακολουθήσει.

Δύο πρόσθετες παρατηρήσεις θα ήθελα να κάνω, σε σχέση με την ειδικότητα των πιστώσεων. Έχει απολύτως δίκιο το Ελεγκτικό Συνέδριο. Πράγματι, υπάρχει θέμα από τρεις

πλευρές. Υπάρχει το θέμα του Τακτικού Αποθεματικού, που είναι το μόνο εργαλείο που είχε μέχρι πρότινος η Κυβέρνηση και, συνεπώς, δεν χρησιμοποιείτο πάντα με τον τρόπο που προβλέπεται. Όταν έχεις μόνο ένα εργαλείο και πολλά θέματα που πρέπει να λύσεις, αυτό το εργαλείο είναι σαν να έχεις ένα σφυρί, με το οποίο πρέπει να ανοίξεις μία πόρτα, δεν χρησιμοποιείται πάντα σωστά.

Για αυτό προσθέσαμε ένα δεύτερο εργαλείο, το ειδικό αποθεματικό, για να αντιμετωπίσουμε και το υπερπλεόνασμα, το οποίο υπήρχε στα προηγούμενα χρόνια εξ αιτίας όσων ανέβαιναν στις τακτικές δημόσιες δαπάνες. Το ειδικό αποθεματικό αντί να έχει τις απρόβλεπτες δαπάνες έχει τις αβέβαιες δαπάνες, διότι υπάρχει στη ζωή ισχυρή αβεβαιότητα και οι αβέβαιες δαπάνες είναι δαπάνες που ξέρεις ότι θα γίνουν, αλλά δεν ξέρεις πότε θα γίνουν και σε ποια έκταση θα γίνουν. Συνεπώς, αν δεν έχεις ένα τέτοιο ειδικό αποθεματικό, που το βάλαμε στον τελευταίο προϋπολογισμό του 2020, το θεσμοθετήσαμε, τι κάνεις; Έχεις υπερπλεόνασμα γιατί τείνουν οι προϋπολογισμοί των Υπουργείων να είναι μεγαλύτεροι για να εντάξουν ο καθένας τις αβέβαιες δαπάνες τους. Το αποτέλεσμα ήταν ότι μειώσαμε πολύ το υπερπλεόνασμα βάζοντας το ειδικό αποθεματικό, κάτι το οποίο θα το βλέπαμε, αν δεν είχαμε όλη αυτή την αναταραχή της πανδημίας, πολύ πιο καθαρά.

Θα ήθελα να πω για το θέμα των επενδύσεων και των εσόδων επενδύσεων, αυτό που καταγράφεται σε σχέση με τα έσοδα των επενδύσεων είναι μια πραγματική αποτυχία να υλοποιήσουμε, αυτό αφορά το 2018, αλλά δεν έχει σημασία εγώ το κοιτώ ως κράτος, δεν κάνω τώρα εδώ κουβέντες συμπολίτευσης αντιπολίτευσης, το συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα. Αυτό καταγράφεται στην πράξη, από το γεγονός ότι έχουμε μειωμένα έσοδα που σημαίνει ότι δεν υλοποιήθηκε το 2018 το συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα και αυτό, με δεδομένο το τεράστιο ποσό που έχουμε κερδίσει από το Ταμείο Ανάκαμψης, που αθροίζεται μαζί με το ποσό του ΕΣΠΑ, μπορεί να είναι θανάσιμος κίνδυνος για τα δημόσια οικονομικά, αν συνεχίσουμε να αποτυγχάνουμε να απορροφούμε σωστά τα χρήματα από την Ευρώπη.

Επιπρόσθετα, σχετικά με τα στοιχεία για το Α.Ε.Π.. Θα ήθελα να παρατηρήσω στην Αντιπολίτευση, ότι δεν έχει προφανώς προσαρμόσει τον πολιτικό της λόγο στην αναθεώρηση που έκανε η Στατιστική Υπηρεσία στα στοιχεία του Α.Ε.Π., της περιόδου που κυβέρνησε. Τα πραγματικά στοιχεία του Α.Ε.Π. το 2018, που είναι η επίμαχη χρονιά μετά την αναθεώρηση αυτή, δεν είναι 184,7 είναι 179,7. Είναι η επίσημη ανακοίνωση της Στατιστικής Υπηρεσίας πριν από 20 μέρες. Αυτό, λοιπόν, το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν το γνώριζε αφού, η Έκθεσή του έχει υποβληθεί εδώ και πολύ καιρό - εδώ, συζητούμε όμως με βάση την τρέχουσα πολιτική πραγματικότητα.

Αυτό έχει πολύ μεγάλη σημασία, γιατί το Α.Ε.Π. στην πράξη που παραλάβαμε ήταν 4 δις κάτω από αυτό που εμφανιζόταν-τώρα γιατί εμφανιζόταν 4 δις παραπάνω, θα πρέπει να μας το εξηγήσει η Στατιστική Υπηρεσία- το βέβαιο είναι, ότι αν συγκρίνουμε με το 2014 στο τέλος του 2018 το Α.Ε.Π. είχε αυξηθεί μόλις κατά 2 δις. σε τρέχουσες τιμές, πράγμα που σημαίνει ότι όλη αυτή η περίοδος που είχε 2 χρόνια ύφεσης και 2 χρόνια πολύ μικρής ανάπτυξης, ήταν μια χαμένη περίοδος για την Ελλάδα από πλευράς πραγματικών στοιχείων ανάπτυξης.

Αυτή η μείωση του Α.Ε.Π. έχει δύο επιπτώσεις: πρώτον, αυξάνει το ύψος του δημοσίου χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. και αυτό είναι εξαιρετικά δυσάρεστο και είναι και ένας αιφνιδιασμός για την οικονομική μας πολιτική. Η δεύτερη επίπτωση είναι ότι αυξάνει τη φορολογική επιβάρυνση ως ποσοστό του Α.Ε.Π.. Δηλαδή, στην πράξη, μας λέει η Στατιστική Υπηρεσία πλέον ότι η υπερφορολόγηση που υπήρχε το 2018 ή στα μέσα του 2019 όταν παραλάβαμε, ήταν σημαντικά μεγαλύτερη, ακριβώς, διότι οι φόροι οι συγκεκριμένοι που λαμβάνονταν, λαμβάνονταν από σημαντικά μικρότερο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.

Αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση που θα ήθελα να κάνω και θα ήθελα να συμπληρώσω σε αυτό, ότι το γεγονός ότι είχαμε μικρότερο ΑΕΠ, καθιστά ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη της μείωσης της υπερφορολόγησης, η οποία, όμως, καθίσταται πιο δύσκολη, μετά τα δεδομένα που έχουμε λόγω της πανδημίας.

Θα ήθελα τώρα να προσπαθήσω να δώσω κάποιες απαντήσεις, στα συγκεκριμένα θέματα που τέθηκαν. Κάποιες από αυτές τις έδωσα στην προηγούμενη ομιλία μου, που έβαλα το γενικό περίγραμμα αυτών που πρέπει να κάνουμε. Θα προσπαθήσω εδώ να απαντήσω πιο συγκεκριμένα πράγματα.

Το πρώτο, αφορά το πώς καταγράφονται τα πάγια. Είναι σαφές ότι τα πάγια του ελληνικού δημοσίου δεν καταγράφονται με τρόπο που να ανταποκρίνεται στην πραγματική τους αξία και αυτό είναι κάτι το οποίο δεν μπορεί να αλλάξει, από τη μία μέρα στην άλλη. Αποτελεί ένα πολύ μεγάλο έργο, η σωστή καταγραφή των παγίων του ελληνικού δημοσίου, αν υπολογίσουμε ότι το ελληνικό δημόσιο, έχει και μια εξαιρετικά εκτεταμένη περιουσία, που όχι λογιστικά, αλλά και πραγματικά, δεν έχει την πλήρη εικόνα αυτής της περιουσίας το ελληνικό δημόσιο.

Είναι προφανές ότι δεν μπορεί να βάζουμε την Εγνατία να έχει μία υψηλή αξία, πραγματική, και οι υπόλοιποι δρόμοι που έχει το δημόσιο, να μην έχουν καμία αξία. Υπάρχει γενικότερα ένα πρόβλημα στο θέμα των παγίων, το οποίο η στόχευση είναι να λυθεί στο πλαίσιο της λογιστικής μεταρρύθμισης. Κομμάτι της λογιστικής μεταρρύθμισης είναι η σωστή καταγραφή των παγίων. Όταν θα ολοκληρωθεί η λογιστική μεταρρύθμιση, θα μπορέσει να αρχίσει αυτή η προσπάθεια καταγραφής των παγίων, η οποία θα μας πάρει, όμως, πολύ καιρό. Δεν είναι μια απλή υπόθεση και θα μας κοστίσει και αρκετά χρήματα. Σωστά επενδεδυμένα, κατά τη γνώμη μου, χρήματα, γιατί κάποιος που δεν ξέρει κυριολεκτικώς τι έχει, δεν μπορεί και να το διαχειριστεί σωστά. Αυτό είναι η πρώτη παρατήρηση, που καλύπτει γενικότερα αυτό το θέμα.

Μία δεύτερη παρατήρηση, που αφορά αυτά που ελέγχθησαν από τον κ. Βιλιάρδο, για το ΦΠΑ και τον ΕΝΦΙΑ και τους όρους μεταβίβασης και τα λοιπά. Εδώ το πρόβλημα είναι, ότι εξετάζουμε στον Ισολογισμό και Απολογισμό διαφορετικά στην κεντρική διοίκηση από τη Γενική Κυβέρνηση, αλλά η κεντρική διοίκηση και η γενική κυβέρνηση, έσονται εις σάρκαν μία. Δηλαδή, είναι στην ουσία τόσο αλληλένδετα συνδεδεμένες, που ο Ισολογισμός αν δεν είναι της γενικής κυβέρνησης, δεν μπορεί ποτέ να απεικονίσει σωστά. Εμένα τώρα, ως υπεύθυνο της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, δεν με απασχολεί τι ΦΠΑ ή ΕΝΦΙΑ ή φόρο μεταβίβασης έχει το ΤΑΙΠΕΔ, διότι στην πράξη, σε επίπεδο γενικής κυβέρνησης, αυτό είναι

ουδέτερο. Βγαίνει από τη μία τσέπη, μπαίνει στην άλλη. Και είναι λάθος να λέμε ότι αυτά τα στοιχεία ενεργητικού που βρίσκονται στο ΤΑΙΠΕΔ και το Υπερταμείο έχουν απομακρυνθεί, τρόπον τινά από την ιδιοκτησία του ελληνικού δημοσίου. Δεν έχουν απομακρυνθεί. Είναι απολύτως δικά μας, όμως, ένα κόμματι τους έχει κρατηθεί στην άκρη, για να είναι περισσότερο ασφαλής η εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους, από την πλευρά των δανειστών μας.

Αυτό είναι κάτι που υπέγραψε - θυμόσαστε - το 2015 ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α.. Η χώρα δεσμεύεται γι' αυτό. Όποιος και να είναι στην Κυβέρνηση, μια τέτοια διεθνής συμφωνία δεσμεύει τη χώρα. Δεν μπορούμε να μην τηρούμε τις διεθνείς μας συμφωνίες. Ειδικά όπως βρισκόμαστε σήμερα, η θέση της χώρας σε σχέση με τους ευρωπαϊκούς θεσμούς και τους εταίρους, είναι κρίσιμη, για τη δυνατότητά της να έχει την εμπιστοσύνη των αγορών και να μπορεί να εξυπηρετεί το χρέος και τις άλλες της ανάγκες.

Καλώς ή κακώς, η εμπιστοσύνη είναι το κλειδί για να είμαστε στην ποσοτική χαλάρωση. Η εμπιστοσύνη στον τρόπο που γίνεται η διαχείριση των δημοσίων οικονομικών και γενικότερα των οικονομικών της χώρας. Η ποσοτική χαλάρωση είναι το κλειδί για να έχουμε πολύ ικανοποιητική πρόσβαση στις αγορές αυτή τη στιγμή. Αν δεν είχαμε την πανδημία μπορούσαμε να το κάνουμε και μόνοι μας, αλλά αυτή τη στιγμή, η ποσοτική χαλάρωση είναι κλειδί. Και με δεδομένο ότι η πανδημία προσθέτει στο βάρος του δημοσίου χρέους σημαντικά - διότι έχει σοβαρές επιπτώσεις, σε ότι αφορά και τον παρονομαστή και τον αριθμητή του δημοσίου χρέους - έχει μία μείωση του ΑΕΠ για δύο χρόνια, που αλλάζει τον τρόπο που μετράται η βιωσιμότητα του χρέους. Όταν χάνεις ΑΕΠ για δύο χρόνια, το χρέος σου επηρεάζεται σε ό,τι αφορά, τη μακροπρόθεσμη ανάλυση βιωσιμότητας. Και έχει βεβαίως και τις δαπάνες που κάνουμε, που είναι πολύ σημαντικές, οι οποίες και αυτές αυξάνουν τον αριθμητή, που είναι το ίδιο το χρέος.

Τα ταμειακά διαθέσιμα - τα οποία σας διαβεβαιώ, κύριε Βιλιάρδο, υπάρχουν, μια χαρά είναι - εάν δεν ανανεώνονται με δανεισμό, σε πολύ λίγο χρόνο δεν θα υπάρχουν, ειδικά σε μία περίοδο πανδημίας. Οπότε, το κλειδί δεν είναι τα ταμειακά διαθέσιμα, είναι η εμπιστοσύνη.

Τώρα, όσον αφορά στο αποθεματικό. Έχω παρουσιάσει και στη Βουλή και τον έχει ψηφίσει η Βουλή στον προηγούμενο προϋπολογισμό και τον έχουμε εφαρμόσει, απλώς τώρα με την πανδημία που, κυριολεκτικά, «έχει χαθεί η μπάλα» σε ότι αφορά την πολλαπλότητα των νέων δημοσιονομικών προκλήσεων, δεν τον παρακολουθώ όμως με τόση προσοχή - τον θεσμό του ειδικού αποθεματικού. Εξήγησα και στην προηγούμενη τοποθέτησή μου, ότι όταν έχεις ένα τακτικό αποθεματικό που αφορά μόνο σε απρόβλεπτες δαπάνες, οι απρόβλεπτες αυτές δαπάνες, δεν είναι οι μόνες δαπάνες που υπάρχει ανάγκη να γίνουν με αλλαγή του προϋπολογισμού στη διάρκεια του έτους. Υπάρχει ένας πολύ μεγάλος αριθμός δαπανών, που δεν είναι απρόβλεπτες, είναι αβέβαιες.

Θα σας δώσω ένα παράδειγμα. Είναι ένας διαγωνισμός, στον οποίον προϋπολογίζουμε ότι θα ξοδέψουμε φέτος, ας πούμε, 5 εκατομμύρια, 10 εκατομμύρια ευρώ. Υπάρχει μία δικαστική προσφυγή και αντί να τα ξοδέψεις φέτος, πάμε του χρόνου. Αυτό και πολλά άλλα παρεμφερή, δημιουργούσε την ανάγκη να ζητούν τα Υπουργεία περισσότερα χρήματα από αυτά που στην πράξη ξόδευαν και όλοι οι κωδικοί να έχουν αέρα. Και αυτός ο αέρας - επειδή έχουμε τη σχέση με τους θεσμούς - στα χρόνια που δεν είχαμε δημοσιονομική ελευθερία λόγω

πανδημίας, πρόπερσι δηλαδή και τα προηγούμενα έτη 2018, 2017 κ.λπ., οδηγούσε σε υπερπλεονάσματα στον τακτικό προϋπολογισμό. Τα υπερπλεονάσματα είχαν δύο αίτια. Βλέπουμε το 2018 να έχουμε 1,6 δις περίπου υπερπλεονάσματα. Το ένα αίτιο, ήταν αυτός ο αέρας που υπήρχε σε κάθε κωδικό του προϋπολογισμού και ήταν μικρός, ελάχιστος, αλλά επειδή ήταν σε όλους τους κωδικούς, μαζευόταν και αποκτούσε πολύ αξιόλογο μέγεθος, πάνω από δισεκατομμύριο.

Το δεύτερο, ήταν η αδυναμία να εκτελεστεί σωστά ο Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων. Αυτό το επισήμανε και το ίδιο το Ελεγκτικό Συνέδριο, είναι μία από τις παρατηρήσεις του ως απώλεια εσόδων.

Στην πράξη αυτό που δεν καταγράφει το Ελεγκτικό Συνέδριο, είναι ότι στον Προϋπολογισμό, προβλέπονταν τα σχετικά έσοδα και επειδή είχαμε πρωτογενές πλεόνασμα, φορολογούσαμε ως χώρα ή φορολογούσε η προηγούμενη κυβέρνηση τους πολίτες παραπάνω απ' ό,τι ήταν αναγκαίο, ακριβώς επειδή υπήρχε αυτός ο αέρας στους επιμέρους κωδικούς του Προϋπολογισμού και επειδή δεν εκτελείτο σωστά το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, ιδίως το συγχρηματοδοτούμενο μέρος.

Αυτό οδηγούσε στα λεγόμενα υπερ-πλεονάσματα.

Το Ειδικό Αποθεματικό μας επιτρέπει να καλύπτουμε και να δίνουμε μικρότερους προϋπολογισμούς στα Υπουργεία, αλλά να μην περιλαμβάνουν όλες τις αβέβαιες δαπάνες τους, αλλά να έχουμε κάτι στην άκρη και όταν παρουσιάζεται μια αβέβαιη δαπάνη, να πηγαίνουμε και να την χρηματοδοτούμε. Δούλεψε πάρα πολύ καλά το 2020 και σχεδόν τώρα έχει εξαντληθεί, δηλαδή, από τα 300 εκατομμύρια πρέπει να έχουν απομείνει τριάντα εκατομμύρια και μέχρι το τέλος του χρόνου, θα τελειώσουν και αυτά. Με αποτέλεσμα ότι ενώ κάναμε μείωση του προϋπολογισμού και αφαιρέσαμε τον αέρα, δεν είχαμε κανένα πρακτικό και λειτουργικό πρόβλημα και δούλεψε σωστά αυτός ο καινούργιος θεσμός του Ειδικού Αποθεματικού.

Δεν θέλω να σας πάρω περισσότερο χρόνο, μόνο θα ήθελα να πω για τις δαπάνες του μεταναστευτικού. Πλέον αυτές τις δαπάνες, τις καταγράφουμε χωριστά. Είναι κάτι που παρατηρήσαμε, όταν είδαμε τις δαπάνες των νοσοκομείων ότι δεν καταγράφονταν σωστά και είναι κάτι που όταν είχαμε το όριο πρωτογενούς πλεονάσματος μας προκαλούσε πρόσθετο πρόβλημα, γιατί αυτές τις δαπάνες μπορούσαμε να τις εξαιρέσουμε από το κατά πρόγραμμα πρωτογενές πλεόνασμα. Τώρα, πλέον, καταγράφονται χωριστά και θα δείτε, ότι στον επόμενο Προϋπολογισμό που θα κατατεθεί, θα υπάρχει μια πολύ σαφέστερη εικόνα των δαπανών του μεταναστευτικού.

Αυτά ήθελα να πω και θέλω να ολοκληρώσω, λέγοντας, το εξής. Η περίοδος της πανδημίας, είναι μια περίοδος μεγάλης δημοσιονομικής σύγχυσης στην πραγματικότητα, διότι δεν είναι εύκολο να προβλέψεις το μέλλον σε ό,τι αφορά την πανδημία. Το είδαμε αυτό σε όλη την Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο. Είναι ένα καινούργιο φαινόμενο. Η αβεβαιότητα σε ό,τι αφορά την εξέλιξη της πανδημίας, οδηγεί και σε δημοσιονομική αβεβαιότητα, αντίστοιχη και απαιτεί, αντίστοιχη προσαρμογή. Παράδειγμα, εγώ δεν μπορώ να σας πω -και θα το συζητήσουμε όταν θα συζητηθεί ο Προϋπολογισμός- με βεβαιότητα αν τα εμβόλια που

περιμένουμε το Δεκέμβριο, θα έρθουν τον Δεκέμβριο και αν θα είναι αυτά αποτελεσματικά και σε ποιο βαθμό θα είναι αποτελεσματικά. Αντιλαμβάνεστε ότι αυτό έχει τεράστια δημοσιονομική σημασία.

Παρά το γεγονός ότι υπάρχει αυτή η αβεβαιότητα, εμείς είμαστε υποχρεωμένοι να καταρτίσουμε Προϋπολογισμό, να τον ψηφίσουμε και να προσπαθήσουμε, κατά το δυνατόν, να προβλέψουμε σωστά.

Δεν ξέρω πόσο σωστά θα προβλέψουμε, αλλά σας διαβεβαιώ ότι η προσπάθεια, θα είναι έντιμη. Δηλαδή, θα προσπαθήσω και εγώ προσωπικά που έχω τη σχετική ευθύνη, όλα αυτά που θα δείτε στον Προϋπολογισμό, να στηρίζονται σε αυτά που πράγματι πιστεύουμε ότι θα συμβούν και με τα δεδομένα της αβεβαιότητας που σας είπα. Θα προσπαθήσουμε να είμαστε κατά το δυνατόν όσο πιο συνετοί και σώφρονες σ' αυτήν την περίοδο της μεγάλης αβεβαιότητας, έτσι ώστε όταν θα βγει η χώρα από αυτή την κρίση, να βγει σε μία περίοδο ανάκαμψης και όχι σε μία περίοδο επανόδου στο παρελθόν.»

Στη συνέχεια, η Επιτροπή του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και Ελέγχου της Εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους, αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις του Εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας, κ. Λάζαρου Τσαβδαρίδη, της Εισηγήτριας του ΣΥΡΙΖΑ, κυρίας Αικατερίνης Παπανάτσιου, του Ειδικού Αγορητή του Κινήματος Αλλαγής, κ. Ανδρέα Λοβέρδου, του Ειδικού Αγορητή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κ. Νικολάου Καραθανασόπουλου, του Ειδικού Αγορητή της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ, κ. Βασιλείου Βιλιάρδου, του Ειδικού Αγορητή του ΜέΡΑ25, κ. Γεωργίου Λογιάδη, καθώς και του μέλους της, αποδέχθηκε, κατά πλειοψηφία, τα ανωτέρω σχέδια νόμων, κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό τους και προτείνει την επιψήφισή τους από την Ολομέλεια της Βουλής.

Αθήνα, 6 Νοεμβρίου 2020

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ) ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

(Ακολουθούν οι εισηγήσεις: του Εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας, κ. Λάζαρου Τσαβδαρίδη, της Εισηγήτριας του ΣΥΡΙΖΑ, κυρίας Αικατερίνης Παπανάτσιου, του Ειδικού Αγορητή του Κινήματος Αλλαγής, κ. Ανδρέα Λοβέρδου, του Ειδικού Αγορητή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κ. Νικολάου Καραθανασόπουλου, του Ειδικού Αγορητή της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ, κ. Βασιλείου Βιλιάρδου και του Ειδικού Αγορητή του ΜέΡΑ25, κ. Γεωργίου Λογιάδη, οι οποίες προκύπτουν από τα πρακτικά της δεύτερης συνεδρίασης της Επιτροπής του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και Ελέγχου της Εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους στις 5.11.2020)

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΛΑΖΑΡΟΥ ΤΣΑΒΔΑΡΙΔΗ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΗΜΑΘΙΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Απολογισμό και τον Ισολογισμό του Κράτους οικονομικού έτους 2018

του Εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας

Λάζαρου Τσαβδαρίδη

Βουλευτή Ημαθίας

«Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συμμετέχουμε σήμερα σε μια σημαντική διαδικασία δημοκρατικής λογοδοσίας, κατά την οποία αξιολογείται, μέσω της συζήτησης και κύρωσης του Απολογισμού και Ισολογισμού του Κράτους για το οικονομικό έτος 2018, η συνέπεια λόγων και έργων της προηγούμενης διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ στην εκτέλεση του Προϋπολογισμού για το εν λόγω οικονομικό έτος.

Στην ουσία, «μπαίνει στο ζύγι» η αποτελεσματικότητα και η αξιοπιστία της τότε Κυβέρνησης, που κλήθηκε να αποδείξει αν μπορεί να υλοποιήσει έναν δικό της σχεδιασμό, πέρα από τις ανέξοδες υποσχέσεις και τα ευχολόγια, που χαρακτήριζαν τον πολιτικό της λόγο και – κυρίως – την πολιτική της φιλοσοφία.

Για να θυμηθούμε, λοιπόν, τι έλεγαν τα στελέχη της τότε Κυβέρνησης για τα δικά τους πεπραγμένα τις ημέρες της συζήτησης του Προϋπολογισμού του 2019.

Ο τότε Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών, κ. Γιώργος Χουλιαράκης έλεγε ότι η τότε Κυβέρνηση επέλεξε τη στρατηγική της ανάκτησης της δημοσιονομικής αξιοπιστίας, καθώς και τη στρατηγική της πειθούς των διεθνών αγορών πως η χώρα μπορεί να αποκαταστήσει τη δημοσιονομική ισορροπία με τρόπο βιώσιμο και διατηρήσιμο και πως η χώρα έχει ξεπεράσει οριστικά κακές συνήθειες του παρελθόντος, όπως τη συστηματική παραγωγή ελλειμμάτων.

Ποια ήταν όμως τα αποτελέσματα;

10 δισεκατομμύρια ευρώ νέα μέτρα λιτότητας, φόροι, νέοι φόροι και ακόμη περισσότεροι φόροι, σύνολο 29, κοινωνική αποσυναρμολόγηση με 17 περικοπές συντάξεων, εξαφάνιση της μεσαίας τάξης.

Όσο για τα οικονομικά των ελληνικών νοικοκυριών, έφτασε ο ίδιος ο ΟΟΣΑ να βγαίνει και να λέει ότι θα φθάσει το διαθέσιμο εισόδημα το 2020 εκεί που ήταν το 2014.

Ναυάγιο.

Ο κ. Τσακαλώτος πάλι, πάλευε να πείσει ότι ο Ελληνικός λαός δικαιωνόταν, η οικονομία νοικοκυρευόταν και ότι η προοπτική για το μέλλον ήταν ευοίωνη. Ένιωθε μάλιστα υπερήφανος για το έργο του, σημειώνοντας χαρακτηριστικά ότι «θα τον ενοχλούσε αν μετά από δύο χρόνια ζητούσε από τον Πρωθυπουργό να του δώσει μια δουλειά «σιγουράντζα», έτσι ακριβώς είχε πει, όπως αυτή του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας».

Ακούστε, λοιπόν, γιατί ένοιωθε υπερήφανος. Ενώ έλεγαν ότι θα μαζέψουν 3 δισεκατομμύρια ευρώ από φοροδιαφυγή σε έξι μήνες, εισέπραξαν 150 εκατομμύρια ευρώ σε τέσσερα χρόνια. Και ενώ δεσμεύονταν ότι οι οφειλές του δημοσίου θα εκκαθαριστούν γρήγορα, έφτασαν τότε να υπερβαίνουν τα 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ!

Και ενώ κομπορημονούσαν για την οικονομική πρόοδο, οι συνολικές οφειλές των Ελλήνων στην εφορία στο τέλος του 2018 είχαν ξεπεράσει τα 103 δισεκατομμύρια ευρώ, με τον

μισό πληθυσμό να χρωστά και όχι μόνο αυτό, να μην μπορεί να πληρώσει, αλλά ούτε καν να ρυθμίσει τις οφειλές του. Την ίδια ώρα, οι καταθέσεις των Ελλήνων πολιτών τον Νοέμβριο του 2018 μόλις και μετά βίας έφταναν τα 108 δισ. ευρώ, σε σχέση με τα 136 δισεκατομμύρια του Νοεμβρίου του 2014.

Ο δε κ. Τσίπρας σημείωνε με υπερηφάνεια ότι το 2017 ήταν η χρονιά που η χώρα κατέγραψε ρεκόρ δεκαετίας στις άμεσες ξένες επενδύσεις και το ίδιο αναμένονταν να συμβεί και το 2018. Και ενώ μιλούσαν για ανάπτυξη και ενώ δεσμεύονταν ότι θα εκτελείτο κάθε χρόνο το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, αντιθέτως, αυτό παρουσίασε υστέρηση 3 δισεκατομμυρίων ευρώ από τους στόχους που οι ίδιοι είχαν θέσει στους προϋπολογισμούς που συνέτασσαν.

Επίσης, ο κ. Τσίπρας στην ίδια ομιλία του επί του Προϋπολογισμού του 2019 ανέφερε ότι: *«Σε ό,τι αφορά στην πρώτη κατοικία σχεδιάζουμε ένα νέο, μόνιμο πλαίσιο προστασίας που θα επιφέρει, **πρώτον**, τη διατήρηση του βασικού περιουσιακού στοιχείου για τα νοικοκυριά που είναι η πρώτη κατοικία, **δεύτερον**, τη σταδιακή μετατροπή των κόκκινων δανείων σε εξυπηρετούμενα, γεγονός που θα συμβάλει στην περαιτέρω εξυγίανση των τραπεζικών ισολογισμών και την απελευθέρωση κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση της οικονομίας και, **τρίτον**, τη διατήρηση και την ενίσχυση του επιπέδου της κοινωνικής συνοχής, στοιχείου απαραίτητου για τη δίκαιη, βιώσιμη και μακροχρόνια ανάπτυξη της χώρας.»*

Τάδε έφη Τσίπρας! Ο à la carte πολέμιος των Τραπεζών. Και αυτός που έλεγε αυτά, αυτός που κραύγαζε με το υποκριτικό «κανένα σπίτι στα χέρια τραπεζίτη» είναι ο ίδιος που ηγήθηκε μίας Κυβέρνησης που εκπλειστηρίασε μαζικά και ηλεκτρονικά χιλιάδες σπίτια και προχώρησε σε ένα εκατομμύριο διακόσιες χιλιάδες κατασχέσεις.

Είναι ο ίδιος, κ. Τσίπρας, εξάλλου, που πριν λίγες ημέρες και με αφορμή τον νέο πτωχευτικό κώδικα της Κυβέρνησης της ΝΔ στην ουσία κατέθεσε πρόταση δυσπιστίας, όχι απέναντι στον τωρινό, απόλυτα επιτυχημένο Υπουργό Οικονομικών, τον κ. Σταϊκούρα, αλλά στον δικό του, τον τότε Υπουργό Οικονομικών, τον κ. Τσακαλώτο! Και τον άφησε ακάλυπτο για τους φόρους, τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς, αλλά και την οριζόντια κατάργηση της προστασίας της πρώτης κατοικίας, που δεν έγιναν βεβαίως επί διακυβέρνησης της ΝΔ, αλλά επί των ημερών του κ. Τσακαλώτου.

Με λίγα λόγια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε για έναν απολογισμό και ισολογισμό ενός οικονομικού έτους στο οποίο για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά και πριν την αλλαγή της Κυβέρνησης

- Η οικονομία παρέμεινε σε ύφεση
- Η ανταγωνιστικότητά της επιδεινώθηκε
- Το διαθέσιμο εισόδημα των πολιτών συρρικνώθηκε
- Οι κατασχέσεις αυξήθηκαν
- Οι ληξιπρόθεσμες οφειλές ιδιωτών και Δημοσίου διογκώθηκαν
- Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων υποεκτελέστηκε
- Η πιστωτική συρρίκνωση συνεχίστηκε

- Η οικονομική ελευθερία υποχώρησε
- Οι θεσμοί διακυβέρνησης υποβαθμίστηκαν
- Οι κεφαλαιακοί περιορισμοί – που επιβλήθηκαν το 2015 – συνέχισαν να υφίστανται
- Η χώρα παρέμεινε απύσχα από το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης

Η ίδια η Έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2018 είναι αποκαλυπτική για τα παραπάνω. Γιατί είναι η Έκθεση που αναφέρει ότι για το εν λόγω έτος, το Δημόσιο Χρέος, ύψους 359 περίπου δισ. ευρώ, εμφανίζεται κατά περίπου 60 δισ. ευρώ αυξημένο σε σχέση με το Δημόσιο Χρέος του έτους 2009, μία αύξηση της τάξης του 20,11 %. Ενώ την ίδια στιγμή, το ΑΕΠ της χώρας, ύψους περίπου 185 δισ. ευρώ είναι μειωμένο κατά 53 περίπου δισ. ευρώ σε σχέση με το ΑΕΠ του έτους 2009, που αντιστοιχεί σε μείωση κατά 22,24%.

Είναι η Έκθεση που αναφέρει ότι στον Απολογισμό και Ισολογισμό του Κράτους, αλλά και στις λοιπές χρηματοοικονομικές καταστάσεις που τον συνοδεύουν, παρατηρείται η σταδιακή αύξηση του υπολοίπου που εκκρεμεί προς είσπραξη. Ειδικότερα, στο οικονομικό έτος 2018 το υπόλοιπο αυτό ανήλθε σε 104 δισ. ευρώ ή ποσοστό 56,42% του ΑΕΠ και είναι αυξημένο έναντι του προηγούμενου οικονομικού έτους κατά 4 περίπου δισ. ευρώ ή ποσοστό 3,87%.

Είναι η Έκθεση που αναφέρει ότι τα χαμηλά ποσοστά είσπραξης των φόρων παρελθόντων οικονομικών ετών καταδεικνύουν την αναποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων παλαιών οφειλών, σε συνδυασμό με την παγιοποίηση νέων κατηγοριών φόρων.

Γιατί είναι η ίδια η Έκθεση που επιβεβαιώνει τον Πρωθυπουργό μας, κ. Κυριάκο Μητσοτάκη, ο οποίος στη συζήτηση επί του Προϋπολογισμού 2019 είχε υπογραμμίσει ότι, επί ΣΥΡΙΖΑ, το κόστος της μισθοδοσίας στο ελληνικό δημόσιο αυξήθηκε κατά 2 δισεκατομμύρια ευρώ, λόγω της ανορθολογικής και απρογραμμάτιστης αύξησης του τακτικού και έκτακτου προσωπικού. Όπως, σχετικά καταδεικνύει η Έκθεση, τα λειτουργικά έξοδα του Κράτους αυξήθηκαν κατά 1,96 δισ. ευρώ σε σχέση με το προηγούμενο έτος, ενώ τα λειτουργικά έσοδα παρέμειναν σχεδόν σταθερά προξενώντας τεράστια δημοσιονομική επιβάρυνση μέσω της αναβίωσης του παλαιοκομματικού κράτους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως καταδεικνύεται από τα στοιχεία του Απολογισμού και του Ισολογισμού του έτους 2018, η πολιτική της διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ συνέχισε πιστά τη φοροκεντρική, αντιαναπτυξιακή, αναποτελεσματική, κοινωνικά άδικη και εθνικά επιζήμια πορεία της. Είναι εξάλλου αυτά τα αποτελέσματα στην πραγματική οικονομία, αλλά, κυρίως, στην ψυχολογία των πολιτών που οδήγησαν την τότε Κυβέρνηση στην οριστική αποδόμησή της στα μάτια του Ελληνικού λαού. Είναι αυτά τα αποτελέσματα, που η μετέπειτα, η τωρινή διακυβέρνηση της ΝΔ προσπαθεί με τιτάνιο αγώνα να αλλάξει, προκαλώντας μία αναπτυξιακή ώθηση προς το μέλλον και καλλιεργώντας μία νέα σχέση του πολίτη με το Κράτος, που θα βασίζεται στην ειλικρίνεια, στην αξιοπιστία, στη μεθοδικότητα, στην εγκυρότητα, στον ρεαλισμό, στην καινοτομία, στην τόλμη και στην ευθύνη.»

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΗΣ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Απολογισμό και τον Ισολογισμό του Κράτους οικονομικού έτους 2018

της Εισηγήτριας του ΣΥΡΙΖΑ

Αικατερίνης Παπανάτσιου

Βουλευτή Μαγνησίας

«Συζητάμε σήμερα το κλείσιμο του Προϋπολογισμού του 2018. Δυστυχώς, το συζητάμε μέσα σε μία συγκυρία, που κανείς μας δεν φανταζόταν ότι θα ζήσουμε και αυτό είναι ένα αποτέλεσμα της διαχείρισης της κρίσης από το πρώτο κύμα της πανδημίας, με την αποτυχία, μετά την ανακοίνωση και από τον Πρωθυπουργό, των μέτρων, για το επόμενο διάστημα. Μια ομολογία της αποτυχίας, της διαχείρισής της από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Ας πάμε στο θέμα μας. Ο στόχος της τότε κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, ήταν ο απεγκλωβισμός της ελληνικής οικονομίας, από την επιτροπεία των διεθνών οργανισμών και η ανάκτηση βαθμών ελευθερίας στη χάραξη οικονομικής πολιτικής και εν τέλει, η εθνική κυριαρχία. Ο στόχος αυτός είχε σαν προϋπόθεση τη δυνατότητα της χώρας να δανειζεται ελεύθερα και με χαμηλά επιτόκια στις διεθνείς αγορές. Επιπλέον, όμως, για την επίτευξη του στόχου αυτού, απαιτείται η αποκατάσταση της αξιοπιστίας του ελληνικού χρέους, των ελληνικών χρεογράφων, αλλά και, γενικότερα, της δημοσιονομικής πολιτικής και η εμπέδωση εμπιστοσύνης στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας.

Και οι δύο προϋποθέσεις συνεπάγονται θετικά πρωτογενή ισοζύγια, συνεπάγονται, αν θέλετε, μικρούς πλεονασματικούς προϋπολογισμούς για τα επόμενα χρόνια. Ακόμη, όμως, και να μην είχαμε θέσει τον στόχο του απεγκλωβισμού από την επιτροπεία και πάλι η χώρα θα έπρεπε να έχει θετικούς προϋπολογισμούς, καθώς δεν μπορούσε να δανειστεί. Παρόλα αυτά, ο δικός μας στόχος, προφανώς και δεν ήταν μόνο η οικονομική ανάκαμψη, αλλά αυτή να γίνει με τρόπο δίκαιο. Καμία ανάπτυξη δεν είναι βιώσιμη, εάν πρωτίστως δεν είναι κοινωνικά δίκαιη.

Ο Προϋπολογισμός του 2018 ήταν ο τελευταίος που κατατέθηκε εν μέσω των αυστηρών περιορισμών της μνημονιακής εποπτείας. Σηματοδότησε δε, την αρχή για μια νέα περίοδο σταθερότητας. Παράλληλα με τον Προϋπολογισμό του 2018, εξασφαλίσαμε την καθαρή έξοδο από τα προγράμματα προσαρμογής και τέθηκαν οι βάσεις για μια σειρά νομοθετημάτων, που είχαν στόχο την ελάφρυνση των εισοδημάτων, των κοινωνικών στρωμάτων, που πιέστηκαν την περίοδο της δεκαετούς κρίσης.

Μας δόθηκε, λοιπόν, ο χώρος, ώστε το αμέσως επόμενο διάστημα, τόσο εντός του 2018 όσο, κυρίως, μετά την έξοδο της χώρας από το πρόγραμμα προσαρμογής το 2019, να σχεδιάσουμε και να προχωρήσουμε στη μεσοσταθμική μείωση του ΕΝΦΙΑ, με έμφαση στις μικρές και μεσαίες περιουσίες, τη λεγόμενη μείωση της φορολογίας. Τη λελογισμένη μείωση της φορολογίας νομικών προσώπων, την επέκταση του προγράμματος «σχολικά γεύματα», την αύξηση του κατώτατου μισθού, την 13η σύνταξη, τη μείωση Φ.Π.Α στην εστίαση και στα τρόφιμα, από το 24% στο 13% και, αντίστοιχα, στην ενέργεια στο 6%.

Τέλος, δόθηκε για τρίτη φορά κοινωνικό μέρισμα συνολικού ποσού 790 εκατομμυρίων ευρώ και μάλιστα, με τη θεσμοθέτηση ηλεκτρονικής εφαρμογής και διαδικασίας και,

παράλληλα, θεσμοθετήθηκε το κοινωνικό εισόδημα αλληλεγγύης, το οποίο θα δούμε μετά, στο 2019, να αυξάνεται κατά 40 εκατομμύρια και θα φτάσει το 1,3 δισ. ευρώ.

Παράλληλα, η οικονομική στρατηγική της Κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, σχετικά με την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών παθογενειών της ελληνικής οικονομίας, για την αντιμετώπιση των δίδυμων ελλειμμάτων και, σε συνδυασμό, με την αλλαγή του μείγματος πολιτικής, οδήγησε στη δυνατότητα σχεδιασμού περισσότερων πολιτικών με κοινωνικό πρόσημο, όπως η περαιτέρω επιδότηση στέγασης, οι προσλήψεις στο Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», η επιδότηση των ασφαλιστικών εισφορών των νέων. Και ας μην ξεχνάμε και τη δημιουργία του cash buffer, το οποίο ακόμη και τώρα, στις δύσκολες ομολογουμένως στιγμές που διανύουμε εξαιτίας της πανδημίας και των δικών σας ιδεολογικών αγκυλώσεων, αρνείστε να αξιοποιήσετε.

Συνεπώς, πρέπει να σημειώσουμε με ιδιαίτερη έμφαση ότι στις 20 Αυγούστου 2018, η Ελλάδα ολοκλήρωσε, επιτυχώς, το πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής του ευρωπαϊκού μηχανισμού σταθερότητας και διασφάλισε μια δέσμη μέτρων ελάφρυνσης και διευθέτησης του δημοσίου χρέους, που περιλάμβαναν τη μείωση επιτοκίων, αναβολή και επιμήκυνση χρόνου αποπληρωμής. Αυτά τα μέτρα το κατέστησαν, πλέον, βιώσιμο, πράγμα το οποίο αποτυπώνεται και στη σελίδα 88 της Έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Το 2018 αποτέλεσε την τρίτη συνεχόμενη χρονιά, που το δημοσιονομικό αποτέλεσμα ήταν θετικό, με το πρωτογενές πλεόνασμα να διαμορφώνεται, εν τέλει, στο 4,4%. Η εν λόγω απόδοση, όπως θα αναλύσω και παρακάτω, οφειλόταν στη μείωση της ανεργίας, στις πάντα χαμηλές προβλέψεις των θεσμών για την απόδοση των μέτρων και η μη προσμέτρηση στο αποτέλεσμα των λεγόμενων «μη παραμετρικών μέτρων», που προήλθαν, κυρίως, από την αύξηση της εισπραξιμότητας του Φ.Π.Α και στα αυξημένα έσοδα από τη φοροδιαφυγή.

Τα έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού του 2018, ανήλθαν στο ποσό των 51 δισ. 883 εκ. ευρώ, που αντιστοιχεί στο 95,65% των αρχικώς προϋπολογισθέντων, συνολικού ποσού 54 δισ 244 εκ. ευρώ. Τα έξοδα, αντίστοιχα, εμφανίζονται μειωμένα σε σχέση με τα προβλεπόμενα και ανήλθαν στο ποσό των 51.242 εκ. ευρώ.

Η πραγματικότητα, λοιπόν, καταγράφει πως τα τελευταία έτη, τουλάχιστον, από το 2016 και έπειτα, η αξιοπιστία της οικονομικής πολιτικής, είχε θέσει τις βάσεις για μια σταδιακή, αλλά βιώσιμη βελτίωση των δεικτών και των προσδοκιών. Το ΑΕΠ στο τέλος του 2017, σημειώνει αύξηση κατά 1,5% έναντι του 2016, με τον όγκο του παραγόμενου προϊόντος να βρίσκεται σε θετική πορεία σε όλα τα τρίμηνα του 2018.

Αντίστοιχα, στο πρώτο εξάμηνο του 2018, είχαμε τη μεγαλύτερη αύξηση του ΑΕΠ από το 2007, κατά 2,2% και σε σύγκριση πάντα, με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.

Στο τέλος του έτους, το ΑΕΠ ανήλθε στα 184,7 δισεκατομμύρια ευρώ το 2018, με ρυθμό μεγέθυνσης στο 1,9%, ενώ το ακαθάριστο ενοποιημένο χρέος σε ονομαστικές τιμές ήταν 334,6 δισεκατομμύρια ευρώ και αντιστοιχεί στα 181,1% του ΑΕΠ, ελαφρώς αυξημένο εξαιτίας των αποταμιεύσεων που έλαβαν χώρα εκείνη την περίοδο.

Εν συνεχεία, η πιστοληπτική ικανότητα της χώρας, αναβαθμίστηκε δύο φορές εντός του 2018, βοηθώντας, περαιτέρω, στην εξομάλυνση της καμπύλης απόδοσης των ελληνικών ομολόγων.

Από το τέλος της δεύτερης αξιολόγησης, τον Ιούνιο του 2017 και των δύο επομένων, τον Ιανουάριο και τον Ιούνιο του 2018, το οικονομικό κλίμα βελτιώθηκε και διατηρήθηκε καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, πάνω από τις 100 μονάδες.

Οι κυριότεροι μοχλοί ανάπτυξης, ειδικά στο πρώτο εξάμηνο του 2018 ήταν οι καθαρές εξαγωγές και η ιδιωτική κατανάλωση, η οποία αυξήθηκε κατά 1,1%. Την εμπέδωση του κλίματος οικονομικής σταθερότητας ενίσχυσε και η αποκλιμάκωση των επιτοκίων των ελληνικών ομολόγων. Παράλληλα, οι εξελίξεις στην αγορά εργασίας συνέχισαν να επηρεάζουν θετικά την ανάπτυξη, με δεδομένη τη συνεχόμενη αύξηση της απασχόλησης, που έφτασε το 1,7%. Το πρώτο εξάμηνο του 2018 η πραγματική μισθολογική δαπάνη παρουσίασε αύξηση 3%, ειπώθηκε, εξάλλου, και από το Ελεγκτικό Συνέδριο στην προηγούμενη συνεδρίαση. Σε αυτό συνέβαλε και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, αλλά και η αύξηση του ονομαστικού μέσου μισθού με τον μέσο μισθό να παρουσιάζει αύξηση στο τέλος του έτους κατά 1,3%.

Επιπρόσθετα, η ανεργία μειώθηκε περαιτέρω στο 17,8%, ενώ, παράλληλα, μειώθηκε και η μακροχρόνια ανεργία. Μια μικρή σημείωση επιπρόσθετα των προηγούμενων. Το 2018 βασικοί δείκτες, όπως ο κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο, ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής, ο δείκτης εργασιών στο χονδρικό εμπόριο, παρουσιάζουν σταδιακή αύξηση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Η οικονομία, λοιπόν, μετά τη δεκαετή κρίση έχει βρει ένα ρυθμό και στο τέλος των προγραμμάτων σηματοδότησε την αλλαγή πορείας. Η Αντιπολίτευση τότε υπερθεμάτιζε σε διάφορα θέματα. Οι τοποθετήσεις της Νέας Δημοκρατίας άλλαζαν ανάλογα με τη συγκυρία. Στην αρχή σημείωνε πως το τέλος των προγραμμάτων δεν σημαίνει καθαρή έξοδο. Λίγο αργότερα πως δεν υπάρχει καθαρή έξοδος, αλλά υπάρχει τέταρτο μνημόνιο, ενώ, τέλος, έχει υποστηριχθεί και η πρόταση για πιστοληπτική γραμμή στήριξης για την ελληνική οικονομία.

Στόχος της τότε κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ ήταν η ανακούφιση των πιο αδύναμων κοινωνικών στρωμάτων, η ισόρροπη ανάπτυξη και η επιτάχυνση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα οδηγούσαν τη χώρα σε ακόμα καλύτερες μέρες. Από τον Αύγουστο του 2018 η χώρα είχε εξέλθει του μνημονίου με τυπικούς όρους, πραγματοποιώντας ουσιαστικές κινήσεις και βήματα, έτσι ώστε αυτό να γίνεται κατανοητό στην καθημερινότητα των περισσότερων κοινωνικών στρωμάτων. Το περίφημο κόστος δανεισμού της χώρας είχε επιστρέψει σε επίπεδο 2006, έπειτα τον Μάρτιο του 2019 η χώρα μας κατάφερε να προσφέρει στις αγορές 10ετές ομόλογο κάτω από 4%. Τελευταία φορά που κάτι τέτοιο είχε επιτευχθεί ήταν τον Ιανουάριο του 2006.

Το επαναλαμβανόμενο επιχείρημα περί υπερφορολόγησης αποδομείται με πιστικό τρόπο, εφόσον κάποιος επιτύχει να δει τη συνολική εικόνα και δεν παρασύρεται σε άλματα και ανακρίβειες, με στόχο να ενισχύσει τη δική του εσφαλμένη κατά τεκμήριο θέση. Τα φορολογικά έσοδα βελτιώθηκαν με την αποδοτικότερη εισπραξιμότητα των ελέγχων και σειράς δράσεων και τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης.

Συγκεκριμένα, με τη δημιουργία πλαισίου για τις βραχυχρόνιες μισθώσεις, τις ηλεκτρονικές συναλλαγές και με τη θεσμοθέτηση του επιτυχημένου προγράμματος οικειοθελούς συμμόρφωσης το VDI. Στα επίσημα στοιχεία δείχνουν ότι είχαν υποβληθεί 507.677 δηλώσεις οικειοθελούς αποκάλυψης, καταλογίστηκε κύριος και πρόσθετος φόρος ύψους 795,3 εκατομμύρια ευρώ. Η Νέα Δημοκρατία μπορεί να επιμείνει βέβαια για την καλή πορεία της οικονομίας που παρέδωσε το 2014 και την καταστροφή του 2015. Εδώ, θα πρέπει να σχολιάσουμε εκ νέου ότι ο ρυθμός μεγέθυνσης του 0,7% του 2014 ήταν ιδιαίτερα αναιμικός και, προφανώς, δεν οδηγεί στην έξοδο από την ύφεση. Το αντίθετο μάλιστα. Υψηλά πλεονάσματα, αρρύθμιστο χρέος, άδεια ταμεία και μια αξιολόγηση των θεσμών που δεν έκλεισε ποτέ. Αυτά μας παραδώσατε.

Η διαφορά μας, όμως, είναι ότι η οικονομική ανόρθωση της χώρας, έδωσε σημασία στην κοινωνική δικαιοσύνη και το κοινωνικό κράτος, σηματοδότησε μια νέα αρχή για τις εργασιακές σχέσεις και για την αποδόμηση του μοντέλου της εσωτερικής υποτίμησης. Τα οφέλη του τρόπου της ανάπτυξης που εμείς σχεδιάσαμε, προσπαθήσαμε να μοιραστούν πίσω στην κοινωνία.

Αντίθετα, η Κυβέρνηση σήμερα και ενώ αντιλαμβάνεται τι σημαίνει η αοριστολογία της μείωσης των φορολογικών βαρών για συγκεκριμένους, αποδομεί το κοινωνικό κράτος, αποδομεί την κοινωνική συνοχή. Δυστυχώς, η πανδημία δεν αποτέλεσε εξαίρεση στην κοντόφθαλμη λογική της.»

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΓΟΡΗΤΗ ΤΟΥ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΑΝΔΡΕΑ ΛΟΒΕΡΔΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ Β1 ΄ ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Απολογισμό και τον Ισολογισμό του Κράτους οικονομικού έτους 2018
του Ειδικού Αγορητή του Κινήματος Αλλαγής

Ανδρέα Λοβέρδου

Βουλευτή Β1΄ Βορείου Τομέα Αθηνών

«Εγώ, κύριε Πρόεδρε, είμαι ενεργός δικηγόρος και ζω πραγματικά την αντίφαση της εποχής. Δηλαδή, από τη μια να θες να λειτουργούν τα δικαστήρια, γιατί άλλος έχει μικρές, μεγάλες ή πολύ μεγάλες υποθέσεις, εννοώ τους δικηγόρους και από την άλλη, να σκέφτεσαι, τη ζωή σου και την υγεία σου. Αυτή την αντίφαση του οικονομικού «θανάτου» για κάποιους ή της δυσκολίας για κάποιους άλλους, δηλαδή το θέμα της ζωής και του θανάτου που δημιουργεί η πανδημία, είναι τραγικό.

Τώρα, θεωρώ τη συζήτηση για τον Ισολογισμό -και θα τα πω και στην Ολομέλεια- τη σημαντικότερη συζήτηση επί των θεμάτων οικονομικής πολιτικής. Στον Προϋπολογισμό, περιλαμβάνονται και καλές διαθέσεις και ευχές και κάποιοι αριθμοί, οι οποίοι είναι διαμορφωμένοι με μία μεθόδευση, η οποία υπακούει στις στοχεύσεις κάθε κυβέρνησης.

Συνεπώς, δεν είναι καθρέφτης ο Προϋπολογισμός, ενώ ο Ισολογισμός αποτελεί τον καθρέφτη για ένα οικονομικό έτος. Θα επαναλάβω αυτό που είπα και στην προηγούμενη συνεδρίασή μας, πως οι παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου πρέπει να αποτελούν μια υπόδειξη για την Κυβέρνηση, ώστε να μην επαναλαμβάνει τα πάγια λάθη των ελληνικών κυβερνήσεων.

Θέλω από τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, να πω στον Υπουργό, ότι σε ό,τι αφορά την καταγραφή των παγίων, είναι απολύτως απαραίτητη η υποχρέωση μιας Κυβέρνησης να προβεί σε αυτή, διότι τώρα που η δημόσια περιουσία είναι στα χέρια του Υπερταμείου, αυξάνονται και οι υποχρεώσεις μας να γνωρίζουμε την ακριβή της αξία. Αν το υποσχεθήκατε -γιατί δεν σας άκουσα- και μπορείτε να το κάνετε, θα είναι ευχής έργον. Αν δεν το υποσχεθήκατε, γιατί αισθάνεστε τη δυσκολία να το κάνετε, δεν μπορούμε να συγχωρούμε στον εαυτό μας ως ελληνικό κράτος, τέτοιου είδους πλημμέλειες σε τέτοιες εποχές.

Τώρα η συζήτηση για τον Προϋπολογισμό του 2018, είναι μια πολιτική συζήτηση στηριγμένη σε οικονομικά στοιχεία. Συζητάμε πάρα πολλές φορές στην Ολομέλεια της Βουλής, μιλώντας για τα οικονομικά, για τα ταμειακά διαθέσιμα της προηγούμενης κυβερνητικής περιόδου και τα 37 δισεκατομμύρια ευρώ. Δεν συζητάμε, όμως, πώς συγκεντρώθηκαν αυτά τα χρήματα και δεν συζητάμε πολλές φορές γιατί περνάνε και τα χρόνια, πόσο κόστισε η «τυχοδιωκτική» πολιτική της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ και ΑΝΕΛ το πρώτο εξάμηνο του 2015.

Θέλω να κάνω ορισμένες επισημάνσεις. Η απώλεια εισοδήματος την τετραετία 2015 – 2018, ξεπέρασε τα 55 δισεκατομμύρια, δηλαδή, τις προβλέψεις που έκανε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ελληνική οικονομία όταν τελείωνε το 2014 και ήμουν Υπουργός εκείνη την περίοδο.

Θέλω να σας αναφέρω και να καταγραφεί, θα το επαναλάβω και στην Ολομέλεια, τις μεταβολές του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, όπως προέβλεπε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και όπως, τελικά, διαμορφώθηκαν βάσει των στοιχείων που έχουμε από την ΕΛΣΤΑΤ, τα επικαιροποιημένα στοιχεία στις 15 Οκτωβρίου του 2020.

Έχουμε, λοιπόν, την πρόβλεψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για επάνοδο της χώρας σε ανάπτυξη 0,7 το 2014, επιβεβαιώθηκε ο αριθμός αυτός, το 2015 είχαμε τις προβλέψεις για ανάπτυξη στο 2,9, το 2016 σε 3,7, το 2017 σε 3,5 και το 2018 σε 3,3.

Πάμε τώρα στην επικαιροποίηση του Οκτωβρίου του 2020 και των σχετικών στοιχείων. Ναι, είναι επιβεβαιωμένο από προηγούμενους Ισολογισμούς το 0,7 του 2014, για πρώτη φορά ανάπτυξη μετά την κρίση του 2009, 0,4 το 2015 αντί για 2,9, να η τυχοδιωκτική πολιτική των πρώτων μηνών της Κυβέρνησης Τσίπρα, 0,5 το 2016 αντί για 3,7, 1,3 το 2017 αντί για 3,5 και 1,6 το 2018, το έτος του οποίου τον Ισολογισμό εξετάζουμε, αντί για 3,3, ενώ οι προβλέψεις του Προϋπολογισμού - και επανέρχομαι στο βασικό και εισαγωγικό μου επιχείρημα - του κ. Τσακαλώτου ήταν για 2,8%.

Ας δούμε τώρα, σε πολύ γενικές γραμμές, πώς διαμορφώθηκαν τα οικονομικά στοιχεία και το τελικό σήμερα, όταν παρέδωσε το 2019 η Κυβέρνηση του κ. Τσίπρα, ταμειακό διαθέσιμο των 37 δισεκατομμυρίων ευρώ. Θα δούμε μία πηγή εσόδων, τη φορολόγηση, που ήταν η βασική πολιτική της Κυβέρνησης εκείνης και δεύτερον, το δημόσιο χρέος.

Σε ό,τι αφορά τη φορολόγηση, με θυμάμαι να λέω - σαν τώρα το θυμάμαι - για τη μεταβολή του λόγου προς τα πάνω υπέρ των έμμεσων φόρων, τις σχέσεις, δηλαδή, έμμεσων και άμεσων φόρων, που είναι ο καθρέφτης μιας οικονομικής πολιτικής. Αυξάνεται ο λόγος υπέρ των έμμεσων φόρων; Η πολιτική είναι αντικοινωνική. Η πολιτική είναι πολιτική που χτυπά τα μικρά και τα μεσαία στρώματα. Δεν χρειάζονται πολλές εξηγήσεις. Είναι «οικονομικό νηπιαγωγείο» αυτό. Συνέβη; Συνέβη. Ποιος λόγος παρεδόθη το 2014; 1,15%. Πώς παρεδόθη ο λόγος το 2019; Στο 1,39. Μπορώ να πω ότι αυτή η μεταβολή του λόγου δηλώνει ότι αποκλειστική σχεδόν πηγή εσόδων ήταν η φορολογική πολιτική; Βεβαίως.

Σε ό,τι αφορά τώρα το επίπεδο του δημοσίου χρέους, το χρέος της κεντρικής διοίκησης ανήλθε στο ποσό των 194,3% και η αύξηση σε ό,τι αφορά το χρέος της κεντρικής Κυβέρνησης στα 30,2 δις. Άρα, αφαίμαξη εισοδήματος από τα μικρομεσαία νοικοκυριά και αύξηση του δημοσίου χρέους. Δύο ακατάλληλες, για μία ευνομούμενη χώρα, πηγές εσόδων.

Κύριε Πρόεδρε, κοιτώντας βιαστικά την ομιλία μου, εν όψει της διαμόρφωσης της σημερινής μου ομιλίας που επαναλαμβάνω ότι έγινε την τελευταία στιγμή γιατί ασθένησε ο κ. Σκανδαλίδης και έπρεπε να τον αντικαταστήσω, για τον Προϋπολογισμό του 2018, δηλαδή του έτους αυτού του οποίου τώρα κοιτάμε τον απολογισμό, περίπου στο εκατό τοις εκατό των προβλέψεων που έκανα, έπεσα μέσα. Στο 100% της κριτικής που έκανε το Κίνημα Αλλαγής για τον Προϋπολογισμό του 2018 πέσαμε μέσα. Και δεν ήταν δύσκολο να εντοπίσουμε τα ακριβή στοιχεία, γιατί είχαμε πολύ μεγάλη εμπειρία από τη διαχείριση των οικονομικών της κρίσης 2009-2014 και γιατί βλέπαμε την Κυβέρνηση εκείνου του έτους να πατάει σε χνάρια που μόνο αποτυχία στις προβλέψεις του Προϋπολογισμού του 2018 θα οδηγούσε.

Έτσι και έγινε. Ο Ισολογισμός ξαναλέω είναι ο καθρέφτης ενός οικονομικού έτους, όταν εξετάζουμε εκείνο το οικονομικό έτος θα γυρίσουμε πίσω αναγκαστικά.

Ενώ ο σύγχρονος πολιτικός λόγος εστιάζεται στην πανδημία, σήμερα, κατά κύριο λόγο, στην ύφεση, στην αντίφαση που είπα εισαγωγικά όταν μιλούσα και για τον εαυτό μου, ανάμεσα στην προστασία της δημόσιας υγείας και των δημόσιων και των ιδιωτικών οικονομικών, στις σχέσεις μας με την Τουρκία, στο μεταναστευτικό, ενώ είναι εκεί η ημερήσια διάταξη της χώρας, εμείς οφείλουμε, ως Ελληνικό Κοινοβούλιο, να γυρίσουμε στο 2018, να μιλήσουμε με τα λόγια εκείνης της χρονιάς, ξεφεύγοντας από το σημερινό πεδίο του πολιτικού διαλόγου, για να καταγράψουμε τα στοιχεία που μας δίνουν τον οικονομικό καθρέφτη εκείνου του έτους και κάνοντας έναν απολογισμό, οιονεί πολιτικό και οικονομικό απολογισμό, να δούμε κατά πόσο εκείνη η Κυβέρνηση πέτυχε στις στοχεύσεις της ή απέτυχε. Είναι προφανές ότι είχε αποτύχει.»

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΓΟΡΗΤΗ ΤΟΥ
ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΑΧΑΪΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Απολογισμό και τον Ισολογισμό του Κράτους οικονομικού έτους 2018
του Ειδικού Αγορητή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας

Νικολάου Καραθανασόπουλου

Βουλευτή Αχαΐας

«Κύριε Πρόεδρε, το Κ.Κ.Ε. καταψηφίζει τον Απολογισμό και Ισολογισμό του 2018, γιατί αποτυπώνει τις συνέπειες του Προϋπολογισμού για το 2018, που τότε το κόμμα μας τον είχε καταγγείλει ως βαθύτατα αντιλαϊκό, ως προϋπολογισμό υλοποίησης των σχεδιασμών και των αναγκών των μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων σε βάρος της ικανοποίησης των λαϊκών αναγκών, ως προϋπολογισμό, ο οποίος μετέφερε τα βάρη της κρίσης στις πλάτες των εργαζομένων και των υπόλοιπων λαϊκών στρωμάτων μέσα από τη φοροεπιδρομή στα εισοδήματα.

Αποτέλεσμα από τη μια μεριά της φοροεπιδρομής στα λαϊκά εισοδήματα και από την άλλη της μείωσης των κοινωνικών δαπανών, που τις επιπτώσεις της βιώνουμε και σήμερα με την πανδημία, η μείωση των δαπανών για την υγεία, το κλείσιμο των νοσοκομείων και επί της προηγούμενης κυβέρνησης, αλλά και επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, σήμερα βλέπουμε τις επιπτώσεις αυτής της κατάστασης σε σχέση με την πανδημία.

Δεν θα μακρηγορήσω, στην Ολομέλεια θα αναφερθούμε πολύ πιο αναλυτικά στις συνέπειες της υλοποίησης του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 2018, όπως αποτυπώνονται στον Απολογισμό και στον Ισολογισμό για το έτος αυτό.»

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΓΟΡΗΤΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ
ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΒΙΛΙΑΡΔΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Απολογισμό και τον Ισολογισμό του Κράτους οικονομικού έτους 2018
του Ειδικού Αγορητή της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Βασιλείου Βιλιάρδου

Βουλευτή Επικρατείας

«Θα ξεκινήσω με δεδομένο πως τα απολογιστικά στοιχεία είναι πιο αξιόπιστα, αν και δεν γνωρίζουμε αν θα υπάρξουν επόμενες αναθεωρήσεις της ΕΛΣΤΑΤ. Είναι σωστό το συμπέρασμά μας, πώς όλα τα χρόνια των μνημονίων ήταν ελλειμματικά, ζημιογόνα, δηλαδή, με κριτήριο τα στοιχεία του Απολογισμού στη σελίδα 71; Ότι καλύπτονταν με δανεισμό έως το 2018 από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τώρα από τις αγορές;

Γνωρίζει το Υπουργείο το σύνολο των παγίων του ΤΑΙΠΕΔ και έχει πραγματοποιηθεί αποτίμησή τους; Αν κατάλαβα καλά, από την προηγούμενη απάντηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, θα πραγματοποιηθεί ως το 2023;

Αυτή η ερώτηση, που, επίσης, δεν απαντήθηκε, είναι πώς είναι δυνατόν η μέση λογιστική αξία των 123 ακινήτων του ΤΑΙΠΕΔ να είναι 322 ευρώ; Μου φαίνεται αστείο το ποσό και η συνολική των 36.659 ευρώ.

Επίσης, πώς είναι δυνατόν να εμφανίζει το ΤΑΙΠΕΔ την αξία των ακινήτων του δημοσίου που του παραχωρήθηκαν δωρεάν και να μην εμφανίζονται στα πάγια του Κρατικού Ισολογισμού; Μήπως επειδή δεν εμφανίζεται το ΤΑΙΠΕΔ ούτε η ΕΤΑΔ στις συμμετοχές του δημοσίου; Είναι πραγματικά καλόπιστες απορίες και με καμία αντιπολιτευτική διάθεση.

Η ερώτηση, που για εμάς είναι, επίσης, σημαντική, είναι εάν υπόκεινται σε φόρους μεταβίβασης ΦΠΑ και ΕΝΦΙΑ, τα πάγια που έχουν περιέλθει στο ΤΑΙΠΕΔ και στην ΕΤΑΔ, σε εταιρείες, δηλαδή, που δεν ελέγχονται από το δημόσιο, αλλά από το διοικητικά ανεξάρτητο Υπερταμείο. Εάν όχι, γιατί;

Στον ισολογισμό, πάντως, του ΤΑΙΠΕΔ αναφέρονται και δικαιώματα επί ακινήτων, τα οποία έχουμε εδώ και μετρήσαμε στα 43. Η ερώτηση είναι τι είναι αυτά τα δικαιώματα και πού ανήκουν. Θα πρέπει να καταγράφονται στο ΤΑΙΠΕΔ ή στο Ταμείο Μητρώων του Δημοσίου;

Επιπλέον, στη σελίδα 62 του Ισολογισμού αναφέρεται πως μετά την τελευταία δόση του ESM, ύψους περίπου 15 δις στις 12/8/2018, 15 δις πρέπει να ήταν τα ταμειακά διαθέσιμα του δημοσίου, καλύπτουν τις υποχρεώσεις του έως τα τέλη του 2020, δηλαδή πριν την κρίση του κορωνοϊού. Η ερώτησή μας είναι: ισχύει; Εάν ισχύει, τότε τι είδους μεταρρυθμίσεις δηλώνει, πώς θα διαπραγματευτεί η κυβέρνηση; Νέα μνημόνια; Μας ανησυχεί πραγματικά, ιδιαίτερα μετά τις τελευταίες συνθήκες.

Θα έπρεπε, βέβαια, να αναφερθούμε και στα επιμέρους ποσά των εσόδων – εξόδων, που είναι πολύ σημαντικά, αλλά δεν υπάρχει χρόνος. Μας έκανε πάντως εντύπωση πώς οι δαπάνες για το μεταναστευτικό στα έξοδα του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής είναι μόλις 18,4 εκατ. και 17,7 εκατ. για τα έτη 2020 και 2021 από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων στο άρθρο 1 του νομοσχεδίου, όταν στον προϋπολογισμό εγγράφονται 405 και

401 εκατ. για τα αντίστοιχα έτη. Πού οφείλεται αυτή η διαφορά; Κρύβονταν ή μάλλον υπήρχαν στις δαπάνες άλλων Υπουργείων ή τα χρηματοδοτούσε η Ευρωπαϊκή Ένωση;

Θέλουμε, επίσης, να αναφερθούμε λίγο στις συμμετοχές και τις μακροπρόθεσμες απαιτήσεις, οι οποίες εμφανίζονται στον Ισολογισμό, στη σελίδα 43, με 28,16 δις. Από αυτές, οι επιχειρήσεις εμφανίζονται με 21,6 δις στη σελίδα 47, με ανάλυση στον πίνακα 1 στο παράρτημα και στις συγκεκριμένες σελίδες 80 - 83. Οι συμμετοχές αυτές συνεχίζουν να εμφανίζονται ως συμμετοχές του δημοσίου, αλλά δεν εμφανίζονται οι συμμετοχές στο Υπερταμείο, στο ΕΕΣΥΠ εννοώ, και στις θυγατρικές του, ΕΤΑΔ, ΤΑΙΠΕΔ και ΤΧΣ, στις οποίες ανήκουν, παρά το ότι το δημόσιο διαθέτει το 100% του μετοχικού τους κεφαλαίου, αλλά όχι τον έλεγχο.

Ισχύει ή κάνουμε κάποιο λάθος συλλογισμό; Ποια είναι η αξία των συμμετοχών που διαθέτουν αυτές οι ξένες οντότητες σε σχέση με το σύνολο των 21,6 δις των συμμετοχών του δημοσίου; Η καθαρή αξία, πάντως, του Υπερταμείου, που βλέπουμε με βάση τον Ισολογισμό του 2018 είναι μόλις 6,1 δις.

Παρουσιάζεται δε, για εμάς τουλάχιστον, το εξής παράδοξο: Το σύνολο της καθαρής θέσης του Υπερταμείου, το οποίο σχηματίστηκε για την αποπληρωμή του χρέους, είναι 905 εκατ., ενώ το σύνολο των θυγατρικών του 6,1 δις, το σύνολο των συμμετοχών του δημοσίου είναι 21,6 δις, ενώ κάποιες έχουν μεταφερθεί στο Υπερταμείο και ορισμένες άλλες έχουν μείνει στο δημόσιο. Πάντως, με βάση τους υπολογισμούς μας, που, επίσης, προσπαθήσαμε να τους κάνουμε, αλλά δεν ξέρουμε εάν είναι σωστοί, προκύπτει ότι από τα συνολικά 21,6 δις η αξία των παγίων και των συμμετοχών που έχει το Υπερταμείο είναι περίπου 8,5 δις, ενώ πρόκειται για τις παραγωγικές εταιρείες που προορίζεται να πουληθούν, να ξεπουληθούν μάλλον, υπό αυτές τις συνθήκες. Το δημόσιο 13,4 δις περίπου, από τα οποία το μεγαλύτερο μέρος είναι η Εγνατία Οδός αξίας 6,2 δις, που προορίζεται να πουληθεί και αυτή εν λειτουργία και η υποδομή μόνο του Μετρό έχει αξία 3,2 δις. Είναι δυνατόν, λοιπόν, όλα τα υπόλοιπα να κοστίζουν μόνο 4 δις; Υπάρχει κάποια ανάλυση που αναφέρεται στα παραπάνω για να μην ενοχλούμε συνεχώς, γιατί κάνουμε ερωτήσεις, αλλά δεν απαντώνται ποτέ.

Έχουμε γενικότερα, πάντως, απορίες σχετικά με τις αποτιμήσεις, όπως στο παράδειγμα του εξοπλισμού των Ενόπλων Δυνάμεων, ο οποίος αποτιμάται μόλις με 84 εκατ. Απορούμε, λοιπόν, μπορεί 600 αεροπλάνα εκ των οποίων 197 είναι F-16 και Mirage, 113 πλοία εκ των οποίων 14 είναι οι φρεγάτες και 4 τα υποβρύχια, πάνω από 1.000 τεθωρακισμένα άρματα μάχης κ.λπ., να κοστίζουν όλα μαζί τόσο λίγο;

Στο θέμα τώρα των οφειλετών του δημοσίου. Τα 108,5 δις, στις 31-12-2018, όπου δεν περιλαμβάνονται καν αυτά που έχουν αξιολογηθεί ως ανεπίδεκτα είσπραξης από το Ελεγκτικό Συνέδριο, ύψους 17,4 δις, αποτελούν πραγματικά ένα τεράστιο ποσόν. Η ερώτησή μας είναι: Για ποιο λόγο δεν γίνονται προσπάθειες μιας σοβαρής ρύθμισής τους; Η ανάλυση πάντως που δίνετε στο παράρτημα, ανέρχεται σε 18,1 δις, ως προς τα δύο πρώτα βέβαια 17,42. Σύμφωνα με τον πίνακα που έχουμε εδώ.

Θα ολοκληρώσω με τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οποίες μας φάνηκαν εξαιρετικά σημαντικές. Η πρώτη αφορά τις χρεώσεις, την αύξησή τους. Είναι ένα μεγάλο και

αυξανόμενο ποσόν ανείσπρακτων υποχρεώσεων, που θεωρούμε ότι δεν θα πρέπει να συμβαίνει. Δεν έπρεπε, όμως, αυτό ακριβώς να μας βάλει σε σκέψεις και να μην κάνουμε χειρότερα τα πράγματα με το νέο πτωχευτικό;

Όσον αφορά τώρα τη δεύτερη, τις χρεώσεις των τελωνείων. Τα υπόλοιπα εισπράξεων των τελωνείων δεν αναφέρονται στον Ισολογισμό. Απορούμε. Γιατί; Δεν αποτελεί έναν ακόμη λόγο για να λέμε ότι δεν είναι σωστός; Ότι είναι διάτρητος, όπως θα λέγαμε σε μια επιχείρηση; Για τα διαθέσιμα πήραμε απάντηση. Από ό,τι καταλάβαμε, δεν υπάρχουν διαθέσιμα, δεν υπάρχει «μαξιλάρι», χρησιμοποιούνται και άρα δεν μπορούμε να τα υπολογίζουμε.

Όσον αφορά τώρα τις δαπάνες των ΟΤΑ, την παρατήρηση 4 του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Από ό,τι λέγεται, δεν παρέχονται στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Αυτό δημιουργεί ανασφάλεια, ειδικά λόγω της κατάστασης που βρίσκονται τα οικονομικά της χώρας και της ελευθερίας ή ασυδοσίας που δόθηκε για αναθέσεις με τις ΠΝΠ για την πανδημία. Δεν γνωρίζουμε αν θα βελτιωθεί η κατάσταση με την εφαρμογή του ενιαίου ταμειακού λογαριασμού. Θεωρούμε πως μάλλον όχι.

Όσον αφορά την παρατήρηση 5. Το αποθεματικό ανέρχεται στο 1 δισεκατομμύριο και χορηγήθηκαν πιστώσεις 905 εκατομμυρίων. Προφανώς, δεν γίνεται σωστή χρήση του. Δηλαδή, δεν καλύπτει έκτακτες ή σημαντικές δαπάνες, το οποίο είδαμε και στον Απολογισμό του προηγούμενου έτους. Διορθώνεται η κατάσταση; Έχετε σχεδιάσει πώς θα διορθωθεί;

Αναφερθήκαμε αναλυτικά στην έλλειψη του μητρώου παγίων και στην προβληματική μεταφορά παγίων στην ΕΤΑΔ. Ειλικρινά, είναι αυτό που μας κάνει τη μεγαλύτερη εντύπωση απ' όλα.

Στην 7η παρατήρηση, ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση. Στον λογαριασμό δεν καταγράφεται το κόστος των υπό κατασκευή έργων. Ποιο μέρος πραγματοποιείται με δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού και ποιο από άλλες πηγές χρηματοδότησης. Θα έπρεπε όμως. Άρα, απορούμε γιατί.

Στην αποτίμηση συμμετοχών, στη παρατήρηση 8 αν δεν κάνω λάθος. Αναφερθήκαμε ήδη στο θέμα της ανυπαρξίας αποτίμησης και της καταγραφής στη λογιστική αξία. Γεγονότα που, κατά την άποψή μας, είναι απαράδεκτα. Παντού καταγράφονται στην εμπορική αξία και πρέπει.

Όσον αφορά τις επισφαλείς χρεώσεις. Δεν καταγράφεται το ποσοστό των απαιτήσεων που είναι μη εισπρακτέο. Έχουν υπολογιστεί ως ανεπίδεκτες εισπράξεις, ως βασική οφειλή βέβαια, χωρίς τις επιβαρύνσεις, 17,44 δισεκατομμύρια. Η κάθε μία αξίας πάνω από 1,5 εκατομμύριο ευρώ. Ποσόν, για το οποίο θα έπρεπε να σχηματισθεί ισόποση πρόβλεψη επισφάλειας. Είναι αυτό που έχει μείνει στον Ισολογισμό;

Σε σχέση τώρα, με τις προκαταβολές. Έχουν δοθεί προκαταβολές για δαπάνες που δεν κινούνται. Δηλαδή, αν καταλάβαμε καλά, πληρώθηκαν προμηθευτές και δεν παρέδωσαν; Όμως δεν διαγράφονται. Αν είναι δυνατόν, να δίνονται χρήματα χωρίς να παραλαμβάνετε κάτι.

Αναφέρονται 1,2 δισεκατομμύρια από εξοπλιστικά των ετών 2002, 2003 και 2004. Γιατί διατηρείται αυτή η εκκρεμότητα; Υπάρχει κάτι που δεν πρέπει να γίνει γνωστό ή που δεν το καταλαβαίνουμε;

Στα δάνεια για προκαταβολές. Εδώ αναφέρεται στο αντίκρισμα της ανωτέρω δαπάνης, της προηγούμενης που είπαμε για τις προκαταβολές και, επομένως, θα έπρεπε και τα δύο να αντιμετωπιστούν συνολικά. Θα αντιμετωπιστούν αλήθεια;

Η επόμενη, αφορά το αναξιόπιστο ενεργητικό. Το ύψος του ενεργητικού κατά το Ελεγκτικό Συνέδριο, είναι αναξιόπιστο, αφού υπάρχουν χρεώσεις που δεν θα εισπραχθούν, ενώ δεν περιέχει πάγια όπως ακίνητα έργα που εκτελούνται. Επίσης, συμμετοχές σε αποτιμήσεις εμπορικής αξίας. Έχουμε αναφερθεί ήδη. Ουσιαστικά το Ελεγκτικό Συνέδριο μας λέει πως δεν έχει μεγάλη αξία ο Απολογισμός. Άρα, γιατί να τον ψηφίσουμε;

Όσον αφορά στις αδιευκρίνιστες υποχρεώσεις, αναφέρεται σε μία μικρή υποχρέωση, φαντάζομαι ότι έχει γίνει λάθος, αφορά μόνο 8.400 ευρώ, άρα δεν έχει κανένα ιδιαίτερο νόημα.

Όσον αφορά στην Παρατήρηση 14, έχουμε την εξολογιστική χρήση εσόδων δανείων, εδώ αναφέρεται στον λογαριασμό 404 000 00, τον γνωστό, «τακτοποιηταίες εισπράξεις δανειακά έσοδα», που διατηρείται εκτός Ισολογισμού και μεταφέρεται προς ισοσκελισμό του. Από το έτος 2010 μέχρι σήμερα δεν έχει τακτοποιηθεί το ανωτέρω ποσό με αντίστοιχα παραστατικά. Τι σημαίνει αυτό; Ότι μπορεί να μην υπάρχουν αυτά τα ποσά ή ότι μπορεί να υπάρχουν μεγαλύτερα έσοδα και να μην το γνωρίζουμε;

Όσον αφορά στην Παρατήρηση 15, στις υποχρεώσεις φόρων, δεν καταχωρούνται στο παθητικό οι υποχρεώσεις από επιστροφές φόρων, αλλά μόνο οι πραγματοποιηθείσες. Έτσι, όμως, μπορεί να εμφανίζονται μειωμένες οι υποχρεώσεις. Πόσο είναι αυτό το ποσόν; Το γνωρίζουμε; Είναι ένας ακόμη λόγος που είναι αναξιόπιστος ο Απολογισμός. Υπάρχουν πάρα πολλοί λόγοι.

Όσον αφορά στην Παρατήρηση 16, στις υποχρεώσεις φόρων, το Ελεγκτικό Συνέδριο μας λέει πως λόγω του μεγάλου ύψους των παρατηρήσεων είναι αναξιόπιστη η εικόνα που δίνει ο Απολογισμός. Το λέει ξεκάθαρα: «είναι αναξιόπιστη η εικόνα που δίνει ο Απολογισμός». Είναι θλιβερό, που το γράφει το Ελεγκτικό Συνέδριο, αλλά για να το γράφει αυτή θα είναι η πραγματικότητα.

Όσον αφορά στο χρέος σημειώνεται η ανησυχία για την αυξητική πορεία. Αν είναι δυνατόν να αναφέρει μόνο «ανησυχία», τη στιγμή που το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης, το μικρότερο, έχει ήδη ξεπεράσει το 200% και προφανώς είναι μη βιώσιμο, όπως, επίσης το «κόκκινο» ιδιωτικό, το οποίο βέβαια δεν αναφέρει καθόλου το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Τέλος, όσον αφορά στην καθαρή θέση των πολιτών, μας αναφέρει πως η καθαρή θέση, δηλαδή το χρέος των πολιτών, μπορεί να είναι διαφορετικό από το αναφερόμενο στον Ισολογισμό από τα πλην 217 δισεκατομμύρια, που δεν χρωστάει το κράτος, χρωστούν οι Έλληνες, εύλογα αφού ο Ισολογισμός από όλα όσα έχουμε αναφέρει είναι εντελώς αναξιόπιστος. Για όλα αυτά εμείς καταψηφίζουμε τόσο τον απολογισμό όσο και τον ισολογισμό του 2018.»

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΓΟΡΗΤΗ ΤΟΥ ΜέρΑ25
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΟΓΙΑΔΗ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Απολογισμό και τον Ισολογισμό του Κράτους οικονομικού έτους 2018

του Ειδικού Αγορητή του ΜέΡΑ25

Γεωργίου Λογιάδη

Βουλευτή Ηρακλείου

«Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι, θα ξεκινήσω με κάτι γενικότερο. Η ευημερία μιας χώρας δεν είναι δυνατόν να αποτυπωθεί από τη μέτρηση του Εθνικού Εισοδήματος, του ΑΕΠ. Είναι ένα ατελές εργαλείο υπολογισμού, δεν συνυπολογίζει άυλα πράγματα, κάτι πραγματικά μειονεκτικό. Επίσης, δεν συνεκτιμά την απλήρωτη εργασία, όπως είναι η ανατροφή των παιδιών και οι οικιακές εργασίες, ένα μεγάλο κομμάτι εδώ στην Ελλάδα. Θα αναφέρω ότι το Μπουτάν τη δεκαετία του '70, ξεκίνησε να μετράει την εθνική ακαθάριστη ευτυχία. Το 2001, η Αυστραλία άρχισε να υπολογίζει την ευημερία των πολιτών της και το 2007, ξεκίνησε η Πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, «Πέραν του ΑΕΠ», όπως την ονομάζει, η δε Νέα Ζηλανδία διαθέτει ένα προϋπολογισμό ευημερίας, όπου δίδεται έμφαση σε μεγέθη, όπως οι δαπάνες ψυχικής υγείας και η παιδική φτώχεια. Ευημερία είναι άλλο, ανάπτυξη είναι άλλο.

Αυτά τα αναφέρω, μήπως με την καλυτέρευση και τον εξορθολογισμό των οικονομικών καταστάσεων του κράτους, δούμε και τη μέτρηση του ΑΕΠ σε άλλη βάση, με έναν πιο σύγχρονο τρόπο, όπως κάνουν και άλλα κράτη.

Όσον αφορά στο Δείκτη Διεθνούς Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας, του Tax Foundation, δείχνει ότι η χώρα μας μεταξύ των 36 χωρών του ΟΟΣΑ κατατάσσεται στην 30η θέση.

Ο δείκτης φορολογικής ανταγωνιστικότητας έχει στόχο να μετρήσει το βαθμό στον οποίο το φορολογικό σύστημα μιας χώρας τηρεί τις δύο θεμελιώδεις αρχές της φορολογικής πολιτικής, την ανταγωνιστικότητα και την ουδετερότητα.

Ένα φορολογικό σύστημα, όμως, όπως το δικό μας, όπου έχει υψηλούς οριακούς φορολογικούς συντελεστές, εξωθεί τους φορολογουμένους σε φοροδιαφυγή, όπως παραδείγματος χάριν ο Φ.Π.Α.. Η Ελλάδα με 24% Φ.Π.Α., κατατάσσεται στους υψηλότερους συντελεστές Φ.Π.Α. του ΟΟΣΑ, όταν οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν 7,4%, η Κύπρος 19% και το μέγιστο το έχει η Ουγγαρία με 27%. Με επαρκώς ευρεία φορολογική βάση ο συντελεστής του φόρου δεν χρειάζεται να είναι υψηλός. Ένας Φ.Π.Α. με χαμηλό συντελεστή και ουδέτερη δομή, περιορίζει τις οικονομικές στρεβλώσεις, ενώ παράλληλα αποφέρει επαρκή έσοδα.

Οι έμμεσοι φόροι, όπως ακούσαμε και προηγουμένως, αποτελούν ένα κοινωνικά απαράδεκτο μοντέλο φορολόγησης, καθώς επιβαρύνουν όλους τους πολίτες ανεξάρτητα από το ύψος του εισοδήματός τους. Ουσιαστικά, επιβαρύνει ανήθικα και άδικα τις χαμηλότερες εισοδηματικές τάξεις και επιφέρει δυσμενείς επιπτώσεις στη ρευστότητα της αγοράς και τη βιωσιμότητα, την επιχειρηματικότητα, κυρίως, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που είναι η

«ραχοκοκαλιά» της ελληνικής οικονομίας. Να αναφέρω ότι από το 2016 στο 2018 οι άμεσοι φόροι μειώθηκαν από το 46 % στο 41,8% και οι έμμεσοι ανήλθαν από το 54% στο 58,2%.

Όσον αφορά τον Απολογισμό, θα σας αναφέρω περαιτέρω στοιχεία. Βλέπουμε ότι στα ΕΣΠΑ, το ποσοστό απορρόφησης αυτών των κονδυλίων, είναι μόνο 25%, πολύ χαμηλό αν θέλουμε περαιτέρω ανάπτυξη στην Ελλάδα και, βέβαια, το δημόσιο χρέος μας ως προς το ΑΕΠ, από 183%, το 2017, ανήλθε στο 194%, το 2018. Είναι στοιχεία του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Η καθαρή θέση των πολιτών είναι αρνητική. Είμαστε πάντα μέσα σε μία «φυλακή χρέους». Ειδικότερα «η μη αναγραφή των παγίων στοιχείων στο ενεργητικό και συνεπακόλουθα ο μη υπολογισμός των αποσβέσεων παγίων, ο λογιστικός χειρισμός των ταμειακών διαθεσίμων, η μη διενέργεια προβλέψεων επισφάλειας», όπως πολύ σωστά ανέφερε ο κύριος Αναπληρωτής Υπουργός στην προηγούμενη συνεδρίαση, όλα αυτά «αντίκεινται σε βασικές λογιστικές αρχές, όπως αυτές προσδιορίζονται και επηρεάζουν την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων».

Περαιτέρω, η παρατήρηση 2 του Ελεγκτικού Συνεδρίου μας αναφέρει ότι «παρά τις επανειλημμένες επισημάνσεις του δικαστηρίου σε διαδηλώσεις προηγούμενων ετών, διαπιστώνεται ότι στο εισπρακτέο υπόλοιπο του Κρατικού Απολογισμού δεν συμπεριλαμβάνονται τα βεβαιωθέντα και μη εισπραχθέντα έσοδα των τελωνείων της χώρας και αυτό κατά συνέπεια - το υπόλοιπο που εκκρεμεί προς είσπραξη από τις αρμόδιες αρχές του κράτους - είναι διαφορετικό από αυτό που εμφανίζεται στον Απολογισμό. Τούτο αντίκειται στις διατάξεις του άρθρου 79 παράγραφος 2 του Συντάγματος που ορίζει ότι όλα τα έσοδα και έξοδα του κράτους πρέπει να αναγράφονται».

Μία άλλη παρατήρηση, η παρατήρηση 4: «Παραβιάζονται όλες οι λογιστικές αρχές της αντικειμενικότητας και της πλήρους γνωστοποίησης».

Επί του Ισολογισμού η παρατήρηση 6: «Διαπιστώνεται εκ νέου ότι δεν έχει δημιουργηθεί μητρώο παγίων στοιχείων», όπως αναφέραμε. «Η δημιουργία μητρώου παγίων αποτελεί ουσιώδη δημοσιονομική υποχρέωση, προκειμένου να προσδιορισθεί, μεταξύ άλλων, η ορθή χρηματοοικονομική θέση της κεντρικής διοίκησης στη δεδομένη χρονική στιγμή».

Έρχομαι στην παρατήρηση 12: «Η διάρθρωση, ο ισολογισμός της κεντρικής διοίκησης, χαρακτηρίζεται μη ορθολογική, καθόσον η κεντρική διοίκηση επιλέγει ως βασικό δυναμικό στοιχείο του, την καταγραφή απαιτήσεων αμφιβόλου εισπραξιμότητας, ενώ δεν περιλαμβάνει σταθερές αξίες, όπως τα πάγια και το κόστος έργων που εκτελούνται. Τούτο, αντίκειται σε βασικές λογιστικές αρχές, αυτές της αντικειμενικότητας, της πλήρους γνωστοποίησης και της συντηρητικότητας, όπως οι αρχές αυτές αναλύθηκαν παραπάνω».

Παρατήρηση 15: «Στις οικονομικές καταστάσεις της κεντρικής διοίκησης δεν καταχωρούνται οι υποχρεώσεις από επιστροφές φόρων ως στοιχείου του παθητικού ή ως αρνητικό στοιχείο του ενεργητικού, κατά παράβαση των βασικών λογιστικών αρχών της πλήρους γνωστοποίησης».

Παρατήρηση 16: «Μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει οποιαδήποτε προσπάθεια προς την κατεύθυνση επίλυσης των συγκεκριμένων ζητημάτων, παρά τις επισημάνσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε διαδηλώσεις προηγούμενων ετών».

Επί της καθαρής θέσης των πολιτών, «η μη τήρηση όσων επισημάνθηκαν επί των οικονομικών καταστάσεων της κεντρικής διοίκησης επηρεάζουν σημαντικά την ορθή απεικόνισή τους». Το Ελεγκτικό Συνέδριο - όπως είπαμε και προηγουμένως - «αποφασίζει με την επιφύλαξη των διαπιστώσεων που επισημάνθηκαν, υπέρ της ορθότητας κατά τα λοιπά, των λογαριασμών του κράτους». Για εμάς αυτό είναι πρωτάκουστο.

Στην έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, πολύ σωστά, αναφέρεται «στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης (Κ.Χ.Θ.) του ισολογισμού, αναγνωρίζονται πιλοτικά μόνο τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν μετά την 1/1/2011, από τον τακτικό προϋπολογισμό, χωρίς την παρακολούθηση και καταγραφή της μετέπειτα εξέλιξής τους. Αυτό το τελευταίο αποτελεί, πράγματι, λογιστική παρατυπία». Είναι, όντως, λογιστική παρατυπία..

Στην προηγούμενη συνεδρίαση, ο πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αναφερόμενος στον κύριο Υπουργό, από ό,τι καταλάβαμε είπε ό,τι θεωρεί πολύ αισιόδοξο το σενάριο, μέχρι 1/1/2023 να έχει γίνει όλο αυτό το πράγμα με τα οικονομικά στοιχεία του κράτους. Εάν το αποφασίσει ο κύριος Υπουργός, θα γίνει. Υπάρχουν πολλές δυσκολίες. Εμείς ευχόμαστε να γίνει, για να μπορούμε να έχουμε σωστά μετρήσιμα στοιχεία.

Το 2017, ήταν η πρώτη χρονιά που το ελληνικό δημόσιο ήταν υποχρεωμένο, βάσει δεσμεύσεων της τότε Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, στο Eurogroup, να επιτύχει πλεονασματικό πρωτογενές δημοσιονομικό αποτέλεσμα. Συγκεκριμένα, ο στόχος για το 2017 ήταν 1,75% του Α.Ε.Π., αλλά τα μέτρα του προϋπολογισμού του 2017 το έφεραν πολύ παραπάνω.

Τονίζουμε πάντα, ως ΜέΡΑ25, ότι η ελληνική οικονομία είναι δέσμια των πρωτογενών πλεονασμάτων και πρέπει να καταστεί σαφές, ότι το πλεόνασμα του δημοσίου σημαίνει εξορισμού έλλειμμα του ιδιωτικού τομέα, σημαίνει μονιμοποιημένη λιτότητα και μόνιμη αφαίμαξη της ελληνικής οικονομίας.

Οι κύριοι της συμπολίτευσης και της μνημονιακής αντιπολίτευσης, μιλούν ρητορικά για ανάπτυξη. Πώς είναι δυνατόν, όμως, να μιλάμε για ανάπτυξη, χωρίς να αντιμετωπίζουμε τον «ελέφαντα στο δωμάτιο», δηλαδή τα πρωτογενή πλεονάσματα. Ξεκινάμε με ένα χάντικαπ του -3,5%, για να αποπληρώνονται οι τόκοι ενός μη βιώσιμου χρέους, το οποίο πρέπει να αναδιαρθρωθεί άμεσα.

Εμείς, στο ΜέΡΑ25, προτείναμε την αναδιάρθρωση του χρέους με ρήτρα ανάπτυξης, όπως συνέβη και με την Γερμανία, μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, με τη Συνθήκη του Λονδίνου, ώστε ο απαιτούμενος στόχος του πρωτογενούς πλεονάσματος να μειωθεί δραστικά. Αυτό ισοδυναμεί με την κατάργηση της λιτότητας και τη δυνατότητα δραστικής μείωσης των φορολογικών συντελεστών.

Για να αναφερθώ στην επικαιρότητα. Εμείς, στο ΜέΡΑ5, από την αρχή της πανδημίας, του κορωνοϊού, στηρίξαμε τα μέτρα της Κυβέρνησης, αλλά παράλληλα ζητήσαμε από το Μάρτιο και ζητάμε συνέχεια, επιτακτικά, μαζικά δημόσια τεστ, συνεχώς, όπως κάνουν πάρα πολλές άλλες χώρες. Επίσης, προσλήψεις νοσηλευτικού και ιατρικού προσωπικού και σωστή προετοιμασία για τα σχολεία.

Άμεση βοήθεια και στήριξη προς όλους και κούρεμα χρεών. Άλλο είναι το πρόβλημα ρευστότητας και άλλο το πρόβλημα χρεοκοπίας, διότι έρχεται «τσουνάμι» λουκέτων και χρεωκοπιών ιδιωτών και επιχειρήσεων.

Κλείνοντας, το ΜέΡΑ25, δεν θα επικυρώσει τον δεύτερο Απολογισμό - Ισολογισμό που εισήγαγε τον τιμωρητικό παραλογισμό των υπέρογκων πρωτογενών πλεονασμάτων ως μέθοδο αναδιάρθρωσης του χρέους και μας έχει οδηγήσει σε απαξίωση, εξαθλίωση, εξευτελισμό και αναξιοπρέπεια. Για αυτόν τον λόγο, τον καταψηφίζουμε.»